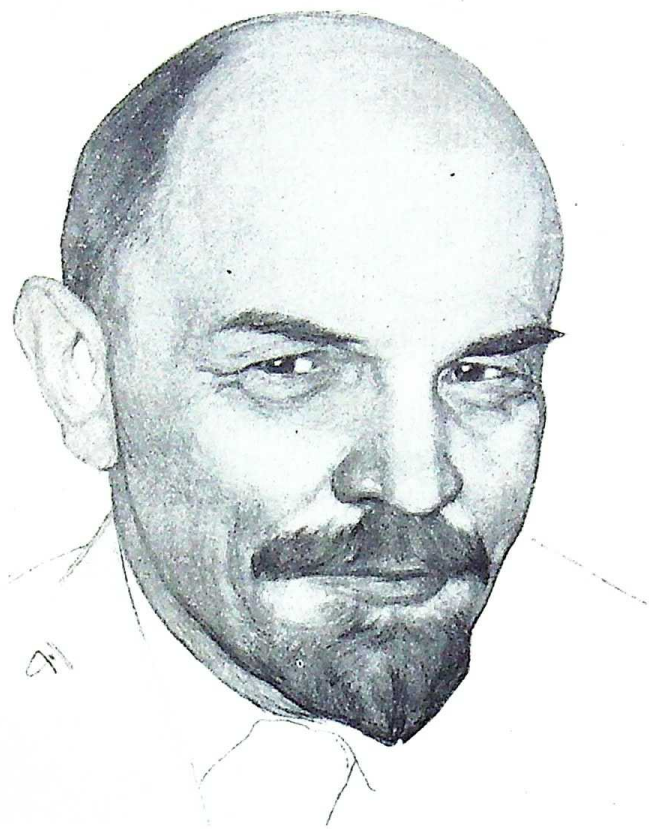

www.MinisterieVanPropaganda.org

WALDENHORN

**uitgave van de ambassade
der USSR in Nederland**

WLADIMIR ILJITSJ LENIN

EEN KORTE BIOGRAFIE

Uitgeverij Persagentschap „Nowosti“

WLADIMIR ILJITSJ LENIN

Wladimir Iljitsj Lenin was de leider en leraar der werkenden van de gehele wereld, de organisator van de Communistische Partij van de Sowjet Unie, de stichter van de Sowjetstaat, een groot denker en een proletarische revolutionair en hij was tegelijkertijd een eenvoudig en hartelijk mens.

Kinderjaren en jeugd. Het begin van Lenin's revolutionaire activiteit.

Wladimir Iljitsj Oeljanov (Lenin) werd op 10 (22) april 1870 geboren in een gezin van progressieve Russische intellectuelen. Dat was in Simbirsk (nu Oeljanovsk), een stad aan de machtige, Russische Wolga.

Het gezin Oeljanov telde zes kinderen: Anna, Alexander, Wladimir, Olga, Dmitri en Maria. Hun ouders streefden ernaar de kinderen een zo veelzijdig mogelijke schoolopleiding te geven en voedden hen op in een geest van vlijt, eerlijkheid, bescheidenheid en openheid voor de belangen van andere mensen. Allen zouden zij revolutionairen worden. Alexander, de oudste broer, werd in mei 1887 geëxecuteerd als gevolg van zijn deelname aan een poging de toenmalige tsaar Alexander III om het leven te brengen.

Karakter en opvattingen van de jonge Lenin vormden zich onder de invloed van zijn opvoeding in het gezin, door de progressieve Russische literatuur en door de observatie van het leven rondom hem.

De willekeur van de tsaristische regering, de onderdrukking van het volk door de grote landheren en de kapitalisten, de verpauperde en rechteloze toestand van de arbeiders en boeren wekten in hem tegelijkertijd haat jegens de onderdrukkers en sympathie voor de onderdrukten.

Reeds op zeer jeugdige leeftijd begon Lenin een diepgaande studie te maken van het Marxisme, de revolutionaire leer die is genoemd naar de schepper ervan, Karl Marx. Op zeventienjarige leeftijd sloot Lenin zich aan bij de revolutionaire strijd tegen de tsaristische alleenheerschappij, waardoor hij zich blootstelde aan vervolging. Begin december 1887 werd hem de toegang tot de universiteit van Kazan ontnomen. Hij werd gearresteerd en verbannen naar het dorpje Kokoeshkino (nu Lenino) in het gouvernement Kazan wegens zijn actieve deelname aan een vergadering van revolutionaire studenten. Vanaf die tijd werd hij onder politietoezicht geplaatst. In Kokoeshkino las hij zeer veel en hield hij zich bezig met zelfstudie. De herfst van het jaar 1888 en de

winter van 1888/1889 bracht hij weer door in Kazan, waar hij pogingen deed om opnieuw tot de universiteit toegelaten te worden. Zijn verzoeken in die richting werden afgewezen.

Een belangrijke periode in Lenin's leven waren de jaren, die hij in Samara (nu Koejbysjew) heeft doorgebracht (1889-1893). Het was in die periode dat hij zijn kennis verzamelde die nodig was voor het betreden van een waarlijk revolutionaire weg, het was toen, dat zijn marxistische en communistische opvattingen zich definitief vormden. Hij groeide uit tot een ware voortzetter van die grote zaak en leer, die door Marx en Engels in het leven was geroepen.

Maar al gauw bleek dat Samara een te klein werkterrein was voor Lenin's revolutionaire activiteiten. In augustus 1893 vertrok hij naar St. Petersburg, waar hij contacten legde met een kring van Sociaal-Democratische studenten – o.a. met G. Krasin, G.M. Krzjizjanovski en S. Radsjenko – en met vooruitstrevende arbeiders als I.W. Ba-boesjkin. Hij organiseerde voor de arbeiders cursussen over de principiële problemen van het Marxisme en voedde hen op tot standvastige revolutionairen.

In 1894 verscheen een belangrijk werk van Lenin's hand in de publiciteit onder de titel „*Wat zijn de „volksvrienden” en hoe bestrijden zij de Sociaal-Democraten?*” Het werk was gericht tegen de „Narodniki” (populisten), groepen van revolutionaire intellectuelen die geloofden dat in Rusland het kapitalisme niet tot ontwikkeling zou komen en dat Rusland een eigen weg zou volgen, die verschilde van de weg die alle andere landen waren gegaan. De „Narodniki” ontkenden de historische rol van de arbeidersklasse, zij beschouwden de boeren als de belangrijkste revolutionaire kracht en deden pogingen om de boeren op te wekken tot de strijd tegen de tsaristische alleenheerschappij. Om dit doel te bereiken gingen de revolutionaire intellectuelen „onder het volk” en naar de dorpen. Vandaar de naam „Narodniki” (narod = volk). Zij werden door de boeren echter gewantrouwd.

In zijn boek vernietigde Lenin niet alleen de opvattingen van de Narodniki, maar hij was ook de eerste Russische Marxist die fundamentele argumenten naar voren bracht waaruit bleek dat het de historische rol van de arbeidersklasse van Rusland was om de leidende en vooruitstrevende revolutionaire kracht van de maatschappij te worden. Voor de eerste maal in de geschiedenis werd door Lenin het grote denkbeeld van een bondgenootschap tussen de arbeidersklasse en de boeren naar voren gebracht. Zonder dit bondgenootschap zou het onmogelijk zijn om het tsarisme, de bourgeoisie en de grote landheren van de troon te stoten, de werkende klasse aan de macht te helpen en een nieuwe, communistische maatschappij op te bouwen.

In hetzelfde jaar schreef Lenin nog een werk dat verscheen onder de titel „*De Economische Inhoud van het Populisme en de Critiek*

daarop in het boek van G. Stroeve”. Deze publicatie van Lenin was niet alleen gericht tegen de Narodniki, maar eveneens tegen de zogenaamde „legale Marxisten”, de burgerlijke intellectuelen die over het Marxisme schreven in legaal verschijnende, gecensureerde periodieken. Zij streefden ernaar het Marxisme aan te passen aan de belangen van de bourgeoisie en ontkenden het revolutionaire karakter van het Marxisme.

Met onuitputtelijke energie en grote hartstocht stortte Lenin zich in het revolutionaire werk. Hij voerde marxistische propaganda onder de arbeiders en schreef brochures, artikelen en pamfletten voor hen. Geschreven in heldere en klare taal waren zij goed te begrijpen, zelfs voor hen die weinig of geen onderwijs hadden genoten. In deze artikelen stelde Lenin de rechteloze staat van de arbeiders en hun wrede uitbuiting door de kapitalisten aan de kaak. Hij toonde hun tevens de weg vooruit in hun strijd voor hun bevrijding.

Zijn diepgaande kennis van het Marxisme en zijn inzicht in het aanpassen van deze leer aan de Russische omstandigheden, zijn vaste overtuiging van de onoverwinnelijkheid van de zaak der arbeidersklasse en zijn grote organisatorische gaven maakten Lenin tot de erkende leider van de Marxisten in St. Petersburg.

In de herfst van 1895 bracht hij de Marxistische groepen van St. Petersburg bijeen in één politieke organisatie, de Strijdbond voor de Bevrijding van de Arbeidersklasse. Deze bond vormde het embryo van de Marxistische revolutionaire partij in Rusland. Hij was gebaseerd op de massale arbeidersbeweging.

De leden van de Bond gingen van de propaganda voor het Marxisme in kleine kring over tot politieke agitatie onder de grote massa van de arbeiders. Maar de Bond was slechts een kort leven beschoren. In december van hetzelfde jaar werden vele van de leden, Lenin inbegrepen, gearresteerd.

Wladimir Iljitsj Lenin werd in één van de gevangenen van St. Petersburg opgesloten en bracht meer dan veertien maanden door in eenzame opsluiting. Maar zelfs achter de tralies stond zijn werk voor de revolutie niet stil. In zijn cel schreef hij pamfletten en proclamaties die uit de gevangenis werden gesmokkeld en klandestien werden gedrukt.

In februari 1897 werd Lenin voor drie jaar verbannen naar het dorp Sjoesjenskoje in het district Minoesinsk van het gouvernement Jenissei (thans het gebied Krasnojarsk in Siberië). Een jaar later kreeg hij gezelschap van Nadezjda Kroepkaja, een jonge revolutionaire, die hij in 1894 in St. Petersburg had ontmoet. Ook zij was gearresteerd als lid van de Strijdbond voor de Bevrijding van de Arbeidersklasse in St. Petersburg, maar zij had als Lenin's verloofde toestemming gekregen om haar straf uit te zitten in Sjoesjenskoje. Lenin en

Kroepskaja trouwden in het dorp en tot het einde van zijn leven is zij zijn trouwe vriendin, strijdmakker en assistente geweest.

Terwijl hij verbannen was maakte Lenin een ontwerp voor een partijprogramma, schreef hij meer dan dertig werken en completeerde hij de voorbereidingen voor zijn belangrijke wetenschappelijke werk „*De ontwikkeling van het Kapitalisme in Rusland*”. Al deze werken hebben een enorme invloed uitgeoefend op de hele Sociaal-Democratische beweging in Rusland.

Zelfs in het verre Siberië slaagde Lenin erin contacten te leggen met de Sociaal-Democraten in St. Petersburg, in Moskou en in het buitenland.

In die tijd ging een deel van de soc. democraten, onder de invloed van enkele met succes verlopen acties en stakingen, er toe over de arbeiders er van te overtuigen om zich te beperken tot louter en alleen de economische strijd voor hogere lonen, een kortere werkdag en betere arbeidsomstandigheden. Zij beweerden dat de politieke strijd maar beter aan de bourgeoisie kon worden overgelaten. Dat soort soc. democraten werden „economisten” genoemd. Lenin beschouwde hun activiteiten als uitermate gevaarlijk, want zij kenden weinig of geen belang toe aan de revolutionaire rol van de arbeidersklasse en dreven de arbeiders in de richting van een compromis met de bourgeoisie. De „economisten” waren de eerste opportunisten in de Russische arbeidersbeweging die poogden om de belangen van het proletariaat ondergeschikt te maken aan die van de bourgeoisie.

Toen hij in de zomer van 1899 vanuit St. Petersburg een document ontving waarin de opvattingen van de „economisten” werden ontvouwd, schreef Lenin zijn „*Protest van de Russische Sociaal-Democraten*” dat eenstemmig was goedgekeurd en ondertekend door zeventien verbannen Marxisten. Hij hekelde de opvattingen van de „economisten” als foutief en schadelijk voor de zaak van de arbeiders en tegelijkertijd gaf hij een schets van de voornaamste taken van de Russische sociaal-democraten.

In ballingschap werkte Lenin aan zijn plannen om in Rusland een Marxistische partij op te richten. Met het oog op de onvermijdelijke wrede tsaristische reactie hierop zou het noodzakelijk zijn om illegaal te werken. Naar Lenin's mening zou het 't beste zijn te beginnen met het uitgeven van een politiek dagblad dat de sociaal-democratische groepen en comité's in Rusland zou verenigen rond de principes van het revolutionaire Marxisme. Verder zouden er uitgebreide voorbereidingen moeten worden getroffen voor een partijcongres en dan kon er worden gewerkt aan een eenheidsprogramma en aan de partijstatuten.

Toen op 29 januari 1900 zijn verbanningstermijn afliep verliet Lenin in gezelschap van Kroepskaja Sjoesjenskoje. De tsaristische regering verbood hem om zich te vestigen in de hoofdstad of in één van de belangrijke industriecentra van het land. Om toch zo dicht

mogelijk in de buurt van St. Petersburg — de toenmalige hoofdstad — te zijn besloot Lenin om zich te vestigen in Pskov.

Stichter en leider van de partij.

Zodra hij uit zijn ballingschap was teruggekeerd begon Lenin zich met hartstocht te geven aan de verwezenlijking van zijn plannen voor een krant. Grondige en gedetailleerde voorbereidingen hiervoor waren zijn voornaamste bezigheid. Maar het werd steeds gevaarlijker voor hem om in Rusland te blijven en daar het door de politievervolging in die tijd praktisch onmogelijk was om een revolutionaire arbeiderskrant in Rusland op poten te zetten, besloot Lenin om haar in het buitenland te laten verschijnen.

Op 16 juli 1900 vertrok hij naar Duitsland waar hij de *Iskra* (= Vonk) in het leven riep. De ondertitel van de krant luidde „Uit de Vonk ontbrandt de Vlam”. De „*Iskra*” werd Rusland binnengesmokkeld door Lenin's volgelingen, waaronder zulke prominente figuren als I.W. Baboesjkin, N.E. Bauman, S.I. Goesev, T.S. Zelikson-Bobrovskaja, R.S. Zemljatsjka, M.I. Kalinin, W.Z. Ketschoveli, M.M. Litvinov en J.D. Stasova.

Lenin werd de ziel, de leider en de meest actieve medewerker van de krant. In het voorjaar van 1902 verhuisde hij samen met de andere leden van de redactie naar Londen en vandaar naar Genève. In feite heeft de „*Iskra*” een beslissende rol gespeeld bij de opbouw van de partij. In de „*Iskra*” en ook in de „*Zarja*” (Morgenrood), het theoretische orgaan van de sociaal-democraten, schreef Lenin talrijke artikelen. Ook maakte hij een ontwerp voor het agrarisch programma voor het Tweede Partijcongres. Lenin's pamflet „*Aan de Armen op het Land*” is van groot belang geweest bij het verduidelijken van het programma van de partij. In eenvoudige en heldere bewoordingen bevatte het de doelstellingen van de arbeiderspartij, de betekenis van een bondgenootschap tussen de arbeiders en de arme dorpsbevolking alsook de zin van het socialisme. „Wij willen een nieuwe en betere maatschappelijke orde bereiken”, schreef hij. „In deze nieuwe en betere samenleving mogen geen rijken en armen meer zijn; iedereen zal moeten werken. Niet een handjevol rijke mensen, maar alle werkers zullen kunnen genieten van de vruchten van hun gemeenschappelijke arbeid. Machines en andere verbeteringen moeten het werk van een ieder vergemakkelijken en mogen geen werktuigen zijn in de handen van enkelen die erop uit zijn zich te verrijken op kosten van miljoenen en tientallen miljoenen andere mensen. Deze nieuwe en betere samenleving wordt de *socialistische samenleving* genoemd. De leer van deze maatschappij heet *socialisme*.”

In zijn opmerkelijke boek „*Wat te Doen?*”, dat werd geschreven in 1902, zette Lenin in detail zijn plannen uiteen voor de opbouw van een proletarische, marxistische partij, waarbij hij wetenschappelijke argumenten aanvoerde om te bewijzen dat deze partij de rol toebedeeld was van de leidende kracht van de arbeidersklasse. Wat Lenin voor ogen stond was de stichting van een waarlijk revolutionaire proletarische partij, die verschilde van de partijen van de Tweede Internationale en die in staat zou zijn leiding te geven aan de arbeidersklasse in de strijd tegen de tsaristische alleenheerschappij en tegen het kapitalisme. Om de arbeidersklasse te kunnen leiden moest de partij gewapend zijn met een vooruitstrevende revolutionaire theorie – het Marxisme – en moest zij deze theorie verspreiden in de arbeidersbeweging om deze het socialistisch bewustzijn bij te brengen. „Zonder een revolutionaire theorie kan er ook geen revolutionaire beweging zijn,” zei Lenin.

Lenin besteedde veel tijd aan de voorbereidingen voor het Tweede Partijcongres, hij maakte een schets voor de partijstatuten, dacht na over de organisatie van het werk dat op het Congres moest worden verricht, maakte ontwerp-resoluties en toen in 1903 het Congres bijeenkwam had hij een actief aandeel in de leiding ervan en in het werk, dat hier werd verricht.

Het Congres werd niet alleen bijgewoond door Lenin's aanhangers, maar ook door de opportunisten, de onstandvastige revolutionairen, die niet ieder deel van Lenin's plan voor de opbouw van de partij konden accepteren. Tezamen met Martov en andere opportunisten sprak Trotski zich uit tegen Lenin's organisatorische principes voor de opbouw van de partij.

Er ontstond ook een heftig debat toen het Program werd besproken.

De „Bundisten”*), de „economisten” en andere anti-Leninisten verenigden zich om een aanval te doen op de basisprincipes van het Marxistische program. In wezen werden zij ondersteund door Trotski. Zij allen waren er sterk tegen gekant, dat de stelling van de dictatuur van het proletariaat in het partijprogram zou worden opgenomen. De meerderheid echter aanvaardde het door de redactie van de „Iskra” opgestelde program en het Congres ging accoord met het revolutionaire program. Het was het enige program van de Socialistische Partij waarin de strijd voor de dictatuur van het proletariaat werd gesteld als de voornaamste taak van een proletarische partij. Geleid door dit program heeft de Partij met succes de strijd gevoerd voor de overwinning van de socialistische revolutie in Rusland.

* De „Bund”, of Algemene Bond van Joodse Arbeiders in Letland, Polen en Rusland. Het grootste deel van de leden bestond uit Joodse handwerkerslieden uit de westelijke streken van Rusland. In de partij ondersteunden de „Bundisten” de opportunisten.

Bij de verkiezingen voor het Centraal Comité en de redactiestaf van de „Iskra” verkregen de aanhangers van Lenin de meerderheid. Vanaf dat moment stonden zij bekend als de Bolsjewieken (van het Russische woord „bolsjinstvo”, dat „meerderheid” betekent). De opportunisten, die in de minderheid waren, werden Mensjewieken genoemd (van „mensjinstvo”, dat „minderheid” betekent). Zo ontstond op het Tweede Congres van 1903 een partij van een nieuw type, de Leninistische Bolsjewistische Partij. Lenin zou later schrijven: „Het bolsjewisme als een stroming in het politieke denken en als politieke partij bestaat reeds sinds 1903.” In zijn boek „*Eén Schrede Voorwaarts, Twee Schreden Terug*” beschreef hij de activiteiten van het Tweede Congres, de meningsverschillen die aan het daglicht traden en de scheuringsactiviteiten van de mensjewieken.

De strijd tussen de Bolsjewieken en de Mensjewieken zou nog vele jaren na het Tweede Congres voortduren, waarbij de Mensjewieken voortdurend pogingen deden om de Partij de weg van het opportunisme te doen inslaan. Maar deze opzet mislukte. Wladimir Iljitsj Lenin had een scherp oog voor het heil van de revolutionaire partij, die was opgericht ter behartiging van de belangen van de arbeidersklasse. Hij was direct betrokken bij de leiding van de Partijcomité's. Hij schreef hun brieven en voorzag hen van gedetailleerde instructies betreffende hun handelwijze onder alle omstandigheden, zowel in perioden van revolutionaire beroering als in tijden van teruggang. Hij was ook zeer actief betrokken bij de voorbereidingen en de leiding van partijcongressen en hij was het ook die op het Derde Congres (in 1905), het Vierde Congres (in 1906) en het Vijfde Congres (in 1907) de voornaamste verslagen uitbracht. In zijn brochures en artikelen stelde hij aan de massa van de werkers informatie beschikbaar betreffende de strijd tussen de Bolsjewieken en de Mensjewieken op de verschillende Congressen.

In 1905 schreef Lenin zijn boek „*Tweeërlei Tactiek van de Sociaal-Democratie in de Democratische Revolutie*”. In dit boek stelde Lenin, evenals in andere werken die tijdens de revolutie van 1905-1907 werden geschreven, een aantal volkomen nieuwe problemen aan de orde, die verband hielden met de tactiek van de Partij: over de voorlopige revolutionaire regering en de houding van de revolutionaire sociaal-democraten ten opzichte daarvan, over de revolutionair-democratische dictatuur van het proletariaat en de boeren en haar taken in de loop van de revolutie, over de voorbereidingen tot de gewapende opstand en over de konfiskatie van de landgoederen der grootgrondbezitters, gevolgd door de nationalisatie van de grond.

Lenin en de Bolsjewieken beschouwden de revolutie die in Rusland in januari 1905 uitbrak als een burgerlijk-democratische revolutie. De taak van de revolutie bestond uit het tenietdoen van de laatste

overblijfselen van de lijfeigenschap, het verjagen van het tsarisme en het bevechten van democratische vrijheden. Lenin was de eerste marxist die een analyse gaf van de specifieke trekken van de burgerlijk-democratische revolutie in het imperialistische tijdperk en van de krachten die haar dreven en de vooruitzichten voor de toekomst. Lenin was van mening dat het proletariaat belang had bij de volledige zege van een burgerlijke revolutie, omdat deze de strijd voor het socialisme naderbij bracht en de weg ervoor effende. Buitendien was het met name het proletariaat dat de belangrijkste kracht en de leider van de revolutie was geworden. De boeren, als bondgenoten van het proletariaat, hadden er belang bij dat de grond werd ontnomen aan de landadel en dat aan het tsarisme een einde werd gemaakt.

Dientengevolge hing de omvang van de revolutie volledig af van het gedrag van de voornaamste drijvende krachten, het proletariaat en de boeren. Wat de Russische bourgeoisie betreft, deze wenste het tsarisme te handhaven en kon dus, louter en alleen al door haar klassekarakter, niet revolutionair zijn. Daarom geloofden de Bolsjewieken dat de bourgeoisie geïsoleerd moest worden van de massa's.

In de loop van de revolutionaire gebeurtenissen werd de juistheid van Lenin's ideeën volkomen bevestigd. De eerste Russische revolutie was een volksrevolutie wat betreft de drijvende krachten en zij werd geleid door de arbeidersklasse, in bondgenootschap met de boeren. Lenin beschreef deze revolutie als een proletarische revolutie wat betreft de strijdmethoden, gewapende opstanden, stakingen etc. Maar ondanks de heldhaftige strijd van de arbeidersklasse, die met de wapens in de hand in opstand kwam in Moskou en andere grote steden, en ondanks de massale acties van de boeren tegen de grootgrondbezitters werd de revolutie door het tsarisme neergeslagen.

Aan het eind van 1907, na de nederlaag van de revolutie, werd Lenin gedwongen Rusland te verlaten en opnieuw naar het buitenland te vertrekken, aanvankelijk naar Genève en later naar Parijs. De nederlaag van de revolutie van 1905-1907 betekende geenszins het einde van zijn vastberadenheid de strijd voort te zetten. Met vernieuwde krachten en vol energie wierp hij zich op het partijwerk en op de voorbereidingen voor een nieuwe revolutie. Lenin was er vast van overtuigd dat de nederlaag van het proletariaat en de boeren maar van tijdelijke aard zou blijken en dat hun uiteindelijke zege over de autocratie onvermijdelijk was.

Tussen 1907 en 1910, jaren van zware reactie, waarin het leek dat men beter alle hoop kon laten varen, dacht Lenin na over de toekomstige zege van de revolutie. Hij voorzag deze overwinning en zijn hartstochtelijke vertrouwen inspireerde vele anderen tot geloof in de toekomst.

Reeds aan het begin van zijn revolutionaire bezigheden had Lenin zich gerealiseerd hoe enorm belangrijk het voor de sociaal-democraten

was om de marxistische filosofie te beheersen, maar hij had destijds noch de tijd, noch de energie om een speciale studie van de filosofie te maken. Echter de verspreiding — tijdens de periode van reactie — van aan het Marxisme vijandelijke stromingen, welke zelfs onder weifelende marxisten opgeld deden, bracht Lenin er toe zich serieus te gaan bezighouden met filosofische vraagstukken. Deze studie culmineerde in zijn werk „*Materialisme en Empirio-Criticisme*”, Lenin's belangrijkste bijdrage op het gebied van de filosofie, waarin hij de tegenstanders van de marxistische filosofie ontmaskerde en waarin hij aantoonde, dat er een nauw verband bestond tussen filosofie en politiek en dat het Marxisme een onverbreekelijke eenheid vormde van wetenschappelijke theorie en revolutionaire praktijk.

In de politieke sfeer waren in die tijd Lenin's activiteiten voornamelijk gericht op de instandhouding van de revolutionaire ondergrondse partij-organisatie, hetgeen betekende dat er strijd geleverd moest worden tegen de Mensjewieken, die de bedoeling koesterden de illegale partij aan kant te doen en haar te vervangen door een zuiver legale reformistische organisatie, die geheel was aangepast aan de omstandigheden van het tsaristische regiem. Trotski, die beweerde geheel onpartijdig te zijn, gaf de Mensjewieken iedere steun die zij nodig hadden. Het was juist in die periode dat Lenin Trotski een doorgewinterde fractionist en een verrader noemde.

Terzelfdertijd voerde Lenin een strijd zonder compromissen tegen de „Linksen”, die de noodzaak om gebruik te maken van alle mogelijke wettige middelen, inclusief de wetgevende Doema*), heftig ontkenden. Lenin was van mening dat in de strijd tegen de alleenheerschappij de Partij gebruik moest maken van een soepele en buigzame tactiek en legale en illegale vormen van strijd moest combineren.

De Conferentie van de Bolsjewieken, die in 1912 in Praag werd gehouden, besloot de Mensjewistische likwidatoren**) uit de partij te zetten. De conferentie riep alle partijleden op om te strijden tegen het „likwidationisme”, om het gevaar hiervan voor de zaak van de arbeidersklasse duidelijk te maken en zich te concentreren op het herstel en het sterken van de illegale partij-organisaties.

In het voorjaar van 1912 begon het legale dagblad van de Bolsjewieken, de „Prawda”, te verschijnen op initiatief van de arbeiders in St. Petersburg en met de warme steun van Lenin. De dag

* De „Doema” vormde in Rusland tussen 1906 en 1917 een wetgevend lichaam, in het leven geroepen door de tsaristische regering om de werkende massa's af te houden van de revolutionaire strijd.

** De *Mensjewistische likwidatoren* waren opportunisten die in de jaren van reactie een theorie verkondigden volgens welke de illegale partij van het proletariaat moest worden „gelikwideerd”.

waarop het blad verscheen was een groots evenement voor de arbeiderspers. Lenin gaf dagelijks leiding aan de „Prawda”, voerde een levendige correspondentie met de redactiestaf, verheugde zich in de successen van de krant en hielp mee de begane fouten te herstellen. Hij werkte zeer hard om de krant op tijd onder de arbeiders verspreid te krijgen en om de oplage te vergroten. Hij stelde voor abonnee's op de krant rechtstreeks op de bedrijven en fabrieken te werven. „De overwinning van de partijgeest betekent ook een overwinning voor de „Prawda”, en vice versa,” schreef hij. Lenin wees erop dat de arbeiderskrant strijdbaar moest zijn, dat zij leiding moest geven, verschillende vraagstukken zonder omhaal en terughoudendheid aan de orde moest stellen en diegenen moest ontmaskeren die schade toebrachten aan de arbeidersklasse en aan de revolutie.

Lenin schreef bijna iedere dag voor de „Prawda”. In zijn artikelen verklaarde hij de arbeiders het wezen van de marxistische leer en de betekenis van de revolutionaire theorie van het marxisme. In de periode tussen 1912 en 1914 verschenen er in de „Prawda” meer dan tweehonderdtachtig artikelen van de hand van Lenin, waarvan vele waren ondertekend met „V.I.ljin”, „W.Frei”, „V.I.”, „T”, „Prawdist”, „Statisticus”, „Een Lezer” en onder andere pseudoniemen.

Om dichterbij Rusland te zijn verhuisde Lenin in juni 1912 van Parijs naar Krakau in Polen. Hij woonde daar meer dan twee jaar, tot aan het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog. De winters bracht hij door in Krakau en de zomers in het dorpje Poronino. Toen de oorlog uitbrak werd Lenin door de Oostenrijkse autoriteiten gearresteerd op een valse beschuldiging van spionage voor de tsaristische regering. Vooraanstaande figuren uit het openbare leven van Polen en Oostenrijk kwamen op voor zijn verdediging en bewezen de absurditeit van de aanklacht, zodat de Oostenrijkse militaire autoriteiten gedwongen waren hem weer vrij te laten, na hem ongeveer twee weken in de gevangenis te hebben vastgehouden.

Lenin achtte het noodzakelijk om zijn leidinggevend werk bij de revolutionaire strijd van de arbeiders tegen het tsarisme en de imperialistische oorlog, welke arbeid door zijn arrestatie onderbroken was, voort te zetten. Maar dit was in Oostenrijk, één van de oorlogvoerende landen, zeer moeilijk te volbrengen en daarom verzocht en verkreeg hij permissie om naar Zwitserland te gaan waar hij tot 27 maart (9 april) 1917 woonde, eerst in Bern en later in Zürich.

De oorlog werd gestreden tussen twee groepen imperialistische staten. Eén groep werd geleid door Duitsland en de andere door Groot-Brittannië en Frankrijk, waartoe ook het tsaristische Rusland behoorde. Van beide zijden was het een onrechtvaardige oorlog om het grondgebied uit te breiden, die was ontketend in het belang van de

imperialisten. Reeds vanaf de eerste oorlogsdag voerde Lenin een vastbesloten strijd tegen de volkerenmoord.

Kwam de oorlog onverwachts? Neen, zeker niet! Lenin had herhaalde malen gewaarschuwd dat de kapitalisten zich voorbereidden op een oorlog en hij riep op deze te bestrijden. Internationale congressen van socialistenvan hadden de tactiek bepaald van de sociaal-democraten met betrekking tot de oorlog. De leiders van de West-Europese socialistische partijen hadden beloofd te zullen strijden tegen de oorlog en, voor het geval er een oorlog zou uitbreken, de arbeidersklasse te zullen leiden in de strijd voor de omverwerping van het kapitalisme. Maar toen de oorlog inderdaad uitbrak, pleegden de leiders van deze partijen verraad aan de belangen van het proletariaat en kozen openlijk de zijde van de bourgeoisie in hun land. In Frankrijk, Engeland en België traden de socialistenvan toe tot de regering en in Duitsland stemden zij vóór de oorlogscredieten. Zij rechtvaardigden de politiek van de imperialistische regeringen van hun landen, drongen er bij het volk op aan de oorlog te steunen en voerden chauvinistische propaganda onder de arbeiders. Zij zeiden, dat de strijd voor het socialisme, de klassesolidariteit van de werkers in de verschillende landen en hun internationale aaneensluiting slechts zaken voor de vreedstijd waren en dat de arbeiders in tijd van oorlog hun klassebelangen maar moesten vergeten en alles ondergeschikt moesten maken aan de oorlog. De socialistenvan die deze en dergelijke standpunten huldigden, werden gekenschetst als sociaal-chauvinisten, dat wil zeggen: socialistenvan met de mond en chauvinisten in hun daden. In Rusland werd de politiek van het sociaal-chauvinisme gevoerd door Plechanov, Aleksinski, Maslov en anderen.

Een ander deel van de socialistenvan, in Duitsland geleid door Kautskuvan en Rusland door Trotski e.a. namen een standpunt in dat bekend geworden is onder de naam „centrisme”; de aanhangers hiervan werden de „centristenvan” genoemd. Terwijl zij verklaarden het niet eens te zijn noch met de sociaal-chauvinisten, noch (uiteraard) met hun tegenstanders, ondersteunden de centristenvan in werkelijkheid de sociaal-chauvinisten in alles; zij rechtvaardigden hun handelingen en hielpen hen de arbeiders om de tuin te leiden. Zo pleegden de leiders van de socialistische partijen op schandelijke wijze verraad aan de zaak van het socialisme en het internationalisme. Door hun schuld heeft de Tweede Internationale, die de werkers van de wereld leiding had moeten geven in hun strijd tegen de oorlog, schipbreuk geleden. De Tweede Internationale werd gesplitst in verschillende elkaar vijandig gezinde partijen, en de arbeiders vermochten niet om van het eerste moment af georganiseerd aan de oorlog weerstand te bieden.

Op dat dreigende historische moment hielden W.I. Lenin en de Bolsjewistische Partij, die hij had gesticht, het vaandel van het proletarisch internationalisme hoog. Door de hele wereld weerklonk

Lenin's oproep om aan de oorlog de oorlog te verklaren. Hij wees erop, dat de wapens niet moesten worden gebruikt tegen broeders en mede-arbeiders uit andere landen, maar tegen de reactionaire regeringen der bourgeoisie. Het was een oproep tot de proletarische revolutie.

Vooral het nationale vraagstuk vormde in die tijd een probleem van bijzonder groot belang. Bij hun voorbereidingen tot de wereldoorlog hadden de bourgeoisie en de grootgrondbezitters haat en nijd gezaaid tussen de verschillende nationaliteiten, in een poging om de arbeidersklasse in verschillende kampen te verdelen. De tsaristische regering onderdrukte de beweging voor nationale bevrijding en zette het ene volk tegen het andere op. Lenin stelde de Bolsjewieken tot taak om de eenheid van de internationale arbeidersklasse hoog te houden, omdat hij van mening was dat eenheid de voornaamste voorwaarde voor de kracht van die beweging vormde. In een multi-nationaal land als Rusland was het van uitermate groot belang dat er een eenheid werd bereikt in de klassenstrijd van het Russische proletariaat met de strijd van de werkers en alle werkende mensen van de onderdrukte volkeren.

In zijn artikelen „*Kritische Bemerkingen bij het Nationale Vraagstuk*” en „*Het Recht van de Naties op Zelfbeschikking*” ontwikkelde Lenin het marxistische program over het nationale vraagstuk en de politiek van de Bolsjewistische Partij met betrekking tot dit probleem. Dit program werd door Lenin voorzien van een wetenschappelijke basis. De voornaamste eisen van Lenin's program die hierop betrekking hadden waren: volledige gelijkberechtigtheid van de volkeren, het recht van de naties op zelfbeschikking (d.w.z. ook het recht om zich af te scheiden en een onafhankelijke staat te vormen) en een krachtig verbond tussen arbeiders van alle nationaliteiten in verenigde proletarische organisaties. Lenin verduidelijkte dat het belangrijkste was: eenheid van alle werkers van alle nationaliteiten en hun samenwerking onder het vaandel van het proletarisch internationalisme.

In de loop van de oorlog schreef Lenin zijn werk „*Het Imperialisme als Hoogste Stadium van het Kapitalisme*”, waarin hij voor de eerste maal in de geschiedenis het wezen van het nieuwe tijdperk, dat de mensheid binnentrad, uiteenzette. In dit boek toonde Lenin aan, dat aan het begin van de twintigste eeuw het kapitalisme een nieuw stadium van zijn ontwikkeling was binnengetreden, en wel het imperialisme.

Lenin vond een nieuwe benadering tot de mogelijkheid van de overwinning voor de proletarische revolutie. Vroeger waren de marxisten van mening, dat de socialistische revolutie niet kon triomferen in één land en dat de revolutie alleen kon zegevieren in alle of in de meerderheid van de meest ontwikkelde kapitalistische landen gelijktijdig. Gesteund door nieuwe gegevens betreffende de maatschappelijke ontwikkeling kwam Lenin tot de gevolgtrekking, dat in het

tijdperk van het imperialisme de socialistische revolutie aanvankelijk kon triomferen in een gering aantal landen of zelfs in één bijzonderlijk kapitalistisch land.

Dit betekende een verdere ontwikkeling van de marxistische theorie omtrent de socialistische revolutie en het bleek van uitzonderlijk belang te zijn voor de internationale arbeidersbeweging. Lenin's theorie van de socialistische revolutie toonde de arbeiders een revolutionaire weg om zich van de imperialistische oorlog los te maken, een weg ook om te ontsnappen aan de rampen die werden veroorzaakt door het imperialisme.

Toen in februari 1917 in Rusland de burgerlijk-democratische revolutie uitbrak, bevond Lenin zich in Zwitserland. Zo gauw hij vernam van de overwinning van de revolutie en de omverwerping van het tsarisme zond hij een telegram aan de Russische Bolsjewieken en schreef hij zijn „*Brief Uit De Verte*”, waarin hij gedetailleerde antwoorden gaf op alle vragen waarvoor de Partij stond met betrekking tot de revolutie.

Met heel zijn denken en heel zijn hart verlangde Lenin naar het Vaderland. „U kunt U voorstellen, welk een kwelling het voor ons allen betekent om hier te zitten in een tijd als deze,” schreef hij. Zonder ophouden zocht hij naar wegen om op een zo vroeg mogelijk tijdstip naar Rusland terug te keren. Maar terwijl zij de emigranten van andere partijen ongehinderde doorgang naar Rusland verleenden, wilden de imperialisten van Engeland en Frankrijk Lenin en zijn lotgenoten niet doorlaten uit vrees voor hun invloed onder de revolutionaire massa's.

Gepaard gaande met grote moeilijkheden en met de hulp van Zwitserse sociaal-democraten gelukte het Lenin uiteindelijk de weg naar huis te organiseren voor een groep emigranten, en wel via Duitsland, de enige weg die hun op dat moment openstond.

Na een ballingschap die bijna tien jaar had geduurd, arriveerde Lenin op 3 april 1917 in Petrograd. Revolutionair Rusland verwelkomde hem, haar leider, met grote vreugde en toejuichingen.

De leider van De Grote Socialistische Octoberrevolutie.

Op 4 april poneerde Lenin in een vergadering van bolsjewisten in Petrograd de theses, die de geschiedenis zijn ingegaan als de „*April-stellingen*”. Zij hebben een beslissende rol gespeeld bij het bepalen van de juiste partijlijn in de nieuwe historische situatie. Deze stellingen omvatten een concreet en helder omljnd plan-de-campagne voor de overgang van de burgerlijk-democratische revolutie, die de macht in handen van de bourgeoisie had gespeeld, naar een socialis-

tische revolutie, die de macht in handen moest geven van de arbeidersklasse en de arme boeren. Lenin was van oordeel, dat onder deze omstandigheden een vreedzame ontwikkeling van de revolutie tot de mogelijkheden behoorde.

Onvermoeibaar werkte Lenin door, vanaf de dag dat hij naar Rusland was teruggekeerd. Hij stond aan het hoofd van het Centraal Comité van de Partij, de redactiestaf van de „Prawda” en de Bolsjewistische organisatie van Petrograd. De Stadsconferentie van Petrograd en de VII Alrussische Conferentie van de Russische Sociaal-Democratische Arbeiderspartij, die op 7 april werd georganiseerd, werden onder zijn leiding gehouden. Bovendien hield hij toespraken tot vergaderingen van arbeiders, soldaten en matrozen in Petrograd.

Op het Eerste Alrussische Congres van Boerenafgevaardigden deed Lenin een oproep om onmiddellijk de landerijen van de grootgrondbezitters in beslag te nemen. Verder sprak hij over de noodzaak een onafhankelijke organisatie op te richten voor landarbeiders en arme boeren. In zijn redevoeringen ontmaskerde Lenin de contrarevolutionaire politiek van de Voorlopige Regering, de burgerlijke regering die in de loop van de revolutie was ontstaan, evenals overigens de Mensjewieken en Sociaal-Revolutionairen, die een politiek van compromissen met deze regering voerden. Lenin overtuigde de arbeiders en de soldaten van het feit, dat alleen de overdracht van alle macht in handen van de Raden (Sowjets) van Arbeiders- en Boerenafgevaardigden Rusland kon helpen uit de impasse te geraken, waarin het terecht was gekomen door de dominerende rol van de bourgeoisie. De arbeiders, de boeren en de soldaten werden steeds meer van Lenin's ideeën doortrokken en zij kozen in groten getale de zijde van de Bolsjewisten. In aan Lenin gerichte brieven gaven zij uitdrukking aan hun bereidheid tot de strijd.

De voorlopige regering startte een smerige lastercampagne tegen Lenin en de Bolsjewisten in een poging, de Partij van haar leiding te beroven. In juli werd een arrestatiebevel tegen Lenin uitgevaardigd en de regering deed alle mogelijke moeite om hem te grijpen en te executeren. Maar de Partij en de revolutionaire werkers beschermden hem en na een beslissing van het Centraal Comité dook Lenin onder. Hij werd verborgen gehouden door arbeiders aan de kust van het Razliv-meer, vlak bij Petrograd, waar hij z.g. als hooier in een boerenhut woonde. Hij schreef artikelen en brieven en bereidde zijn boek „*Staat en Revolutie*” voor. Niets kon Lenin afhouden van zijn werk. In „*Staat en Revolutie*” ontwikkelde hij de ideeën van Marx en Engels over de staat en de dictatuur van het proletariaat, toegepast op de nieuwe historische situatie en ontdaan van opportunistische verminkingen.

Maar al spoedig werd het te gevaarlijk om in de boerenhut te

blijven en in augustus reisde Lenin, verkleed als stoker, op een locomotief naar Finland.

Vanuit zijn schuilplaats leidde Lenin het Zesde Partijcongres, dat van eind juli tot begin augustus 1917 in Petrograd werd gehouden. Het Congres sprak zich er unaniem voor uit dat Lenin op het proces, dat de bourgeoisie tegen hem had aangespannen, verstek zou laten gaan en het protesteerde tegen de vervolging van de leider van het revolutionaire proletariaat. Het deed een beroep op de Partij, de arbeidersklasse en de arme boeren om te werken voor de omverwerping van de contra-revolutionaire bourgeoisie en grootgrondbezitters door middel van een gewapende opstand, omdat het onder de nu heersende omstandigheden onmogelijk was voor de arbeidersklasse om de macht op vreedzame wijze over te nemen.

In de herfst van 1917, toen de revolutionaire crisis naar een climax groeide en de tijd voor het proletariaat was aangebroken om tot revolutionaire actie over te gaan, arriveerde Lenin op illegale wijze in Petrograd om rechtstreeks leiding aan de opstand te kunnen geven.

Op 10 en 16 oktober werd het probleem van de gewapende opstand besproken op de zittingen van het Centraal Comité van de Partij, dat Lenin's historische resoluties over de organisatie van een bewapende opstand aanvaardde. Slechts Kamenev en Zinowjew gedroegen zich als lafaards en spraken zich ertegen uit. Trotski stemde niet tegen de opstand, maar drong erop aan dat deze zou worden uitgesteld tot het Tweede Congres van de Sowjets, hetgeen er in feite op neerkwam dat aan de contra-revolutionairen de tijd werd gegund hun krachten te verzamelen om de revolutionaire arbeiders neer te slaan. De Partij volgde de door Lenin gewezen weg. Op de zitting van 10 oktober werd voor de politieke leiding van de opstand een Politbureau gekozen, dat onder leiding van Lenin stond en op 16 oktober werd het Revolutionair Militair Centrum gekozen, dat bestond uit A.S. Bubnov, F.E. Dzerzjinski, J.M. Swerdlov, J.W. Stalin en M.S. Oeritski.

Lenin eiste dat de gewapende opstand zou beginnen voor de opening van het Tweede Congres der Sowjets, dat op de agenda stond voor 25 oktober. Op Lenin's voorstel begon de opstand op 24 oktober, aan de vooravond van het Congres. Op 25 oktober (7 november) zegevierde de door Lenin en de Bolsjewistische Partij geleide gewapende opstand.

De Grote Socialistische Octoberrevolutie betekende een keerpunt in de wereldgeschiedenis. Er begon een nieuw tijdperk in de ontwikkeling van de maatschappij, het tijdperk van het triomferende socialisme en communisme. Wladimir Iljitsj Lenin was hiervan de bezieler en organisator.

De Grondlegger Van De Sowjet-Staat.

Het Tweede Congres van de Sowjets, dat op de avond van de 25ste oktober (de 7de november) in Petrograd werd geopend, werd bijgewoond door 650 afgevaardigden, waarvan ongeveer 400 Bolsjewisten, uit alle delen van het land. Het Congres proclameerde plechtig, dat alle macht was overgegaan in handen van de Sowjets. Dit was een groots historisch evenement.

De afgevaardigden begroetten Lenin met een overweldigende geestdrift toen hij op 26 oktober zijn redevoering voor het Congres hield. „Toen Lenin achter het spreekgestoelte verscheen,” herinnert zich de afgevaardigde A.A. Andrejev, „stonden alle aanwezigen op om zich naar voren te dringen, naar de plaats waar hij stond. Door het voortdurende applaus en de uitroepen 'Lang leve Lenin!' duurde het een poos, voordat hij met zijn rede kon beginnen. Staande luisterde het Congres naar Lenin's verslag over de vrede, waarin de leider van de proletarische revolutie voorstelde een boodschap te zenden aan de volkeren en de regeringen van alle oorlogvoerende landen met een oproep tot een onmiddellijke wapenstilstand op alle fronten.”

Op Lenin's voorstel aanvaardde het Congres het Decreet over de Vrede, de zaak die toen bovenaan stond in de gedachten en harten van miljoenen arbeiders en boeren. Dit was de eerste officiële acte van de vreedzame buitenlandse politiek van de Sowjets, totaal verschillend van de verraderlijke politiek van de imperialistische bourgeoisie. Reeds vanaf het allereerste begin was de buitenlandse politiek van de nieuwe socialistische staat gericht op het dienen van de vrede en van de internationale vriendschap. Het Decreet verklaarde de oorlog tot de grootst denkbare misdaad jegens de mensheid.

Hierna gaf Lenin een verslag over de grootgrondbezitters, waarna hij het ontwerp voor een betreffend decreet voorlas. Het Decreet over de Grond betekende voor eens en altijd de afschaffing van het grootgrondbezit zonder compensatie en stelde het land ter beschikking van de boeren.

In totaal kregen de boeren de beschikking over meer dan honderdvijftig miljoen hectare land. Hun eeuwenoude droom was werkelijkheid geworden. Door Lenin's decreet werd de privé-eigendom van de grond vervangen door publiek of staatsbezit, hetgeen later de reorganisatie van de landbouw op socialistische grondslagen aanzienlijk zou vergemakkelijken. Het Decreet over de Grond werd onder een stormachtig applaus aangenomen.

Het Tweede Congres van de Sowjets hield verkiezingen voor het Alrussisch Centraal Uitvoerend Comité van Arbeiders- en Boerenafgevaardigden en het vormde tevens de regering: de Raad van Volkscommissarissen. Lenin werd gekozen als Voorzitter van de Raad van Volkscommissarissen. Het volk vertrouwde de leiding van het land toe

aan de Partij van de Bolsjewisten. De afgevaardigden naar het Congres van de Sowjets — de gekozen vertegenwoordigers van het volk — organiseerden onder de leiding van W.I. Lenin de eerste arbeiders- en boerenregering in de wereldgeschiedenis. De wijze, waarop de revolutie was voorbereid en ten uitvoer gebracht, stelde Lenin aan de hele wereld voor als een groot theoreticus van het Marxisme, als staatsman en als een revolutionair van bijzonder formaat.

Zodra de Bolsjewistische Partij aan de macht was gekomen begon zij haar beloften aan het volk in te lossen. Zij riep de vrede uit en bezorgde het volk vrijheid en grond. Maar de macht van de arbeidersklasse moest worden gehandhaafd en geconsolideerd. Van de eerste dag af, nadat de Oktoberrevolutie had gezegevierd, waren alle gedachten van Lenin, zijn hele handelen, zijn wil en zijn krachten er op geconcentreerd om het verworvene te behoeden en om het groter te doen worden.

De arbeiders en boeren begonnen aan de opbouw van een nieuw leven in een uitermate ingewikkelde situatie. De socialistische revolutie had getriomfeerd in één enkel land en nog wel een op economisch gebied achtergebleven land, waar de kleine boeren de meerderheid van de bevolking uitmaakten. De oorlog teisterde nog steeds het land en zorgde voor economische ontwrichting en chaos. De talrijke vijanden van de Sowjet-macht organiseerden samenzweringen, opstanden, sabotagedaden en provocaties en zij verspreidden een heel net van leugens en lasterpraatjes. De toestand werd verder nog gecompliceerd door het feit, dat een aantal weifelende Bolsjewisten — Kamenev, Zinowjev, Rykov en hun volgelingen — tegen de partijlijn in verzet kwamen en uit de Sowjet-regering traden.

Het verzet van de vijand moest neergelagen worden. Voedseltransporten naar de steden moesten worden georganiseerd, fabrieken en bedrijven moesten worden gebouwd en er moest een nieuwe staat, de Sowjetstaat, worden opgebouwd.

Lenin stelde als taak, dat de massa van arbeiders en boeren actief betrokken moest worden bij de socialistische opbouw. Hij wees erop, dat de leugenachtige verzinsels van de bourgeoisie, als zouden alleen de rijken en de ambtenaren uit de welgestelde klassen in staat zijn om de staat te leiden, uit de wereld geholpen moesten worden.

In november 1917 schreef Lenin zijn oproep „*Aan de Bevolking*”, waarin hij het volk aanspoorde zich te verenigen rond de Sowjets en de teugels van de regering zonder schroom in handen te nemen. Op vergaderingen deed hij onvermoeid een beroep op de massa's om deel te nemen aan de opbouw van een nieuw leven. Lenin zei: „Het Socialisme kan niet worden opgebouwd door middel van decreten van bovenaf”. Hij beschouwde de creatieve inspanningen van het volk als de belangrijkste zaak bij de socialistische opbouw.

De Sowjet-regering had haar zetel in het Smolny*), in Petrograd, waar het dag en nacht gonsde van activiteiten. Van hier uit werden instructies verzonden en hier kwamen mensen samen uit alle delen van het land. Lenin stond middenin die baaierd van activiteiten. Arbeiders, soldaten, zeelieden en boeren kwamen hem daar opzoeken. Vertegenwoordigers van de boeren arriveerden in de hoofdstad vanuit de meest afgelegen dorpjes om Lenin te zien en om met het hoofd van hun regering te kunnen spreken. Lenin hoorde hen allen aandachtig aan en organiseerde de verschillende zaken prompt. De arbeiders en boeren leerden van hem, maar hijzelf stak ook van hen nog wel één en ander op. Lenin zag niets over het hoofd en werkte constant aan alle sleutelproblemen van de Partij- en de staatspolitiek.

Binnen zeer korte tijd waren een aantal radicale politieke en economische hervormingen doorgevoerd. In de eerste paar dagen van de Sowjet-regering aanvaardde men Lenin's ontwerpstatuut voor de controle der arbeiders over de productie en de distributie en werden vertegenwoordigers gekozen van fabrieks- en kantoorpersoneel, die het recht kregen om controle uit te oefenen over alle zaken die hun onderneming betroffen. De arbeidersklasse deed haar eerste schreden om de leiding der productie in eigen hand te nemen.

De Sowjet-regering vaardigde decreten uit die het oude leger demobiliseerden, die een einde maakten aan de verdeling van de bevolking in maatschappelijke standen en die de privileges van de bezittende klassen afschaften. De spoorwegen, de koopvaardij en de banken werden nationaal eigendom. Alle buitenlandse handel werd overgenomen door de staat en niet veel later werden ook fabrieken en bedrijven genationaliseerd.

Alle organen van de Sowjet-macht, waaronder ook de Volkscommissariaten, werden opgezet onder Lenin's directe leiding. De Opperste Economische Raad – het eerste proletarische lichaam dat zich bezighield met de planning en de besturing van de nationale economie – het Volkscommissariaat voor Nationaliteitszaken en de Alrussische Buitengewone Commissie voor de Bestrijding van Contra-revolutie en Sabotage (Tsjeka) werden op zijn voorstel in het leven geroepen. Lenin ontwierp de „Verklaring van de Rechten van het Werkende en Uitgebuite Volk”, die de volledige gelijkheid uitriep voor alle Russen. Deze verklaring diende als basis voor de eerste Sowjet-grondwet. Aan alle nationaliteiten werd het recht op zelfbeschikking gegarandeerd, inclusief het recht van afscheiding en de vorming van onafhankelijke staten. De Verklaring legde een hechte basis voor de onverbreekelijke vriendschap tussen de volkeren van de Sowjet Unie.

Al deze maatregelen van de Partij en de Sowjetregering hadden een

* Het Smolny is een paleis in Petrograd (nu Leningrad), waar op 25 oktober (7 november) 1917 de Sowjetmacht werd uitgeroepen.

enorme uitwerking op de werkende bevolking en steeds grotere delen van het volk werden gewonnen voor de zaak van de Sowjets.

Het land verkeerde echter in een vrijwel uitzichtloze situatie en het was van enorme betekenis zo snel mogelijk een einde te maken aan de oorlog. Na hun verschrikkelijke ervaringen aan het front waren de soldaten verlangend om weer naar huis terug te keren.

Ondanks de herhaalde oproepen van de Sowjetregering weigerden de regeringen van Engeland, Frankrijk en de Verenigde Staten om met Duitsland vredesonderhandelingen te beginnen. Lenin was van mening, dat onder dergelijke omstandigheden de Sowjetregering geen ander alternatief overbleef dan vrede te sluiten met Duitsland, apart van de regeringen van Engeland, Frankrijk en de Verenigde Staten. De Duitse imperialisten stemden toe in onderhandelingen, maar zij stelden zware voorwaarden; zij wilden namelijk een niet onaanzienlijk deel van het grondgebied van de Sowjetstaat annexeren.

De vraag rees, of de genadeloze voorwaarden moesten worden geaccepteerd of dat de oorlog moest worden voortgezet. Lenin stelde de vrede voor, omdat hij er van overtuigd was dat het uitgeputte land een adempauze hard nodig had. Hij maakte duidelijk, dat er offers gebracht moesten worden om in staat te zijn de Sowjetrepubliek te redden, een einde te maken aan de oorlog en om althans een korte periode van vrede te bereiken ten einde de Sowjetmacht te consolideren en de verkregen resultaten van de proletarische revolutie te behouden. De arbeiders en boeren hadden behoefte aan een periode van respijt voor de verschrikkingen van de imperialistische oorlog, onderstreepte hij, en er moest dringend een begin worden gemaakt met het herstel van de nationale economie en met de opbouw van een nieuw arbeiders- en boerenleger dat bij machte zou zijn om de door de revolutie bevochten overwinningen te bewaren en hoog te houden.

De gedachte om vrede te sluiten met de Duitsers stuitte op hevig verzet bij wat er was overgebleven van de omvergeworpen bourgeoisie, bij de Sociaal-Revolutionairen*), de Mensjewieken, Trotski en de zogenaamde „linkse Communisten” als Boecharin, Boebnov, Lomov, Osinski en anderen. De „linkse Communisten” eisten dat er een einde werd gemaakt aan de vredesbesprekingen en drongen aan op een „revolutionaire oorlog” tegen Duitsland, hoewel er daarvoor geen krachten aanwezig waren. Zo ging dus de bourgeoisie, de kleinburgerlijke partijen en een deel van de weifelende Bolsjewisten tegen Lenin's politiek in.

De situatie in de Partij was zeer moeilijk en vormde voor Lenin een bron van diepe bezorgdheid. Hij schreef artikelen in de pers tegen de

* De Sociaal-Revolutionairen waren de leden van een kleinburgerlijke partij in Rusland, die de linksevleugel van de burgerlijke democratie vertegenwoordigde.

„linkse Communisten” en Trotski, stelde hun „revolutionaire frazeologie” te kijk en maakte duidelijk, hoe gevaarlijk deze wel was. Hij beschreef de voorstellen van de „linkse Communisten” als een gok en hun gedrag als „vreemd en monsterachtig” toen zij zo ver gingen te beweren, dat de Sowjetmacht wel kon worden opgeofferd in het belang van de wereldrevolutie. Hij ondersteunde dat het behoud en de consolidatie van de Sowjetmacht de prachtigste steun was die de bevrijdingsbeweging in de wereld maar kon hebben.

Telkens weer ontstonden er op de zittingen van het Centraal Comité van de Partij buitengewoon verhitte discussies over de vrede. In het begin had Lenin niet de meerderheid van de leden van het Centraal Comité achter zich. Toen was het Trotski, als hoofd van de Sowjet-delegatie bij de onderhandelingen met de Duitse gezanten, die de hem door Lenin, het Centraal Comité van de Partij en de Sowjet-regering gegeven instructies schond door namelijk de door de Duitsers gestelde voorwaarden te verwerpen en zodoende de vredesonderhandelingen dreigde te torpederen. Het gedrag van Trotski en de „linkse Communisten” speelde in de kaart van de Duitse imperialisten. In februari 1918 ging het Duitse leger over tot een offensief, met het imperialistische doel de Sowjetmacht te vernietigen en van Rusland een kolonie te maken.

De Sowjetrepubliek verkeerde in levensgevaar en Lenin en de Partij organiseerden haastig de verdediging. Op 21 februari deed Lenin namens de Raad van Volkscommissarissen een dringend beroep op de bevolking: „Het Socialistische Vaderland is in Gevaar!” De oproep zei: „Het is de heilige plicht van de arbeiders en boeren van Rusland om de Republiek van de Sowjets onzelfzuchtig tegen de horden van het burgerlijke en imperialistische Duitsland te verdedigen.” Lenin drong erop aan, dat alle energie en hulpbronnen van het volk gebruikt zouden worden voor de verdediging van het land. Zijn oproep veroorzaakte golven van revolutionaire geestdrift onder het werkende volk. In Moskou, Petrograd en andere steden – en ook op het platteland – werden massabetogingen gehouden van arbeiders, boeren en soldaten. In antwoord op de oproep van Lenin, de Bolsjewistische Partij en de Sowjetregering meldden tienduizenden arbeiders en boeren zich als vrijwilligers om hun socialistische vaderland te verdedigen. Door het hele land ontstonden eenheden van het nieuwe leger van het revolutionaire volk, die een heldhaftige strijd voerden tegen de oprukkende vijand.

Ter herinnering aan deze gebeurtenissen wordt de 23ste februari thans ieder jaar gevierd als de dag van de Sowjet-Strijdkrachten.

Het vraagstuk van de vrede werd zo urgent, dat het Centraal Comité besloot een Partijcongres bijeen te roepen, waarvoor de actieve voorbereidingen vlot op gang kwamen. Bijna dagelijks verschenen er in

de „Prawda” artikelen van de hand van Lenin die de noodzaak van een spoedige vrede aantoonde.

Het Zevende Congres van de Partij werd op 6 maart 1918 in Petrograd geopend. Het was het eerste congres sinds de triomf van de Grote Socialistische Octoberrevolutie. Lenin leidde de werkzaamheden en hield een aantal redevoeringen. In het politieke verslag van het Centraal Comité leverde hij het onomstotelijke bewijs voor de noodzaak tot het sluiten van het vredesverdrag van Brest.

Lenin's lijn wist een meerderheid achter zich te krijgen en de afgevaardigden aanvaardden de resolutie „Over Oorlog en Vrede”, die onderstreepte, dat Sowjet-Rusland behoefte had aan een vrede met Duitsland. Het Congres deed een beroep op de partij en op de werkende bevolking om hun waakzaamheid en hun revolutionaire discipline te vergroten en om organisaties in het leven te roepen die in staat zouden zijn miljoenen mensen te organiseren voor het verdedigen van het socialistische vaderland, omdat nieuwe aanvallen van de zijde van de imperialisten onvermijdelijk waren.

Het Congres aanvaardde een door Lenin opgestelde resolutie om de Partij een nieuwe naam te geven. Vanaf dat moment stond zij bekend onder de naam „Russische Communistische Partij (Bolsjewisten)”. Lenin legde er de nadruk op, dat de naam „Communistische” uitdrukking geeft aan het feit dat het volledige Communisme ons doel is.”

Doordat de Sowjetrepubliek zich uit de oorlog terugtrok, kregen de arbeidersklasse en de boeren van de Sowjetstaat het noodzakelijke respijt om de Sowjetmacht te consolideren en de socialistische revolutie verder te ontwikkelen. Veel van deze zaken zijn te danken aan Lenin, wiens wijsheid, principiële stellingname en ijeren wil het verwezenlijken van de enige juiste politiek waarborgden. Het sluiten van het Vredesverdrag van Brest vormt een levendig voorbeeld van Lenin's buigzaamheid in politieke zaken, zijn vermogen om zich terug te trekken als dat noodzakelijk was, ten einde tijd te winnen en om krachten te verzamelen voor het bevechten van de overwinning in de strijd, die nog moest komen.

Op 11 maart 1918 verhuisde de regering naar Moskou, dat nu de hoofdstad van de Sowjetstaat werd, en de Raad van Volkscommissarissen en het Alrussisch Uitvoerend Comité werden gehuisvest in het Kremlin, waar ook Lenin zijn verblijfplaats koos.

Het Vierde Buitengewone Alrussische Congres der Sowjets, dat op 14 maart in Moskou werd gehouden, aanvaardde een door Lenin voorgestelde resolutie die het vredesverdrag ratificeerde. De ontwikkeling, die de bevrijdingsbeweging in de wereld na de sluiting van het Verdrag van Brest te zien heeft gegeven, vormde het beste getuigenis voor de wijsheid en de vooruitziendheid van Lenin's lijn. In November

1918 brak in Duitsland een revolutie uit, waardoor het roofzuchtig verdrag krachteloos werd gemaakt.

Lenin, de Bolsjewistische Partij en de Regering haastten zich het respijt te benutten voor het consolideren van de Sowjetmacht en om een stoot te geven aan de socialistische opbouw. Dit was een moeilijke zaak. Nadat de macht van de grootgrondbezitters en van de kapitalisten omver was geworpen stond het volk voor taken, die nog door geen land ter wereld waren volbracht. Het was noodzakelijk om een nieuw staatsapparaat op te bouwen, de economie weer op gang te krijgen en om te leren hoe een staat moest worden geleid. De arbeiders en boeren waren de meesters geworden in de fabrieken en op het land, maar niet iedereen realiseerde zich, dat de maatschappelijke, de staatseigendom beschermd moest worden en ook moest worden uitgebreid.

Hoe moesten de massa's opnieuw worden opgevoed in de geest van het socialisme? Hoe moest hun worden geleerd op een volkomen nieuwe manier te werken? Dat waren de problemen die Lenin's aandacht in die tijd geheel en al opeisten. Op 29 april 1918 bracht hij een verslag uit aan het Alrussische Centraal Uitvoerend Comité betreffende de onmiddellijke taken van de Sowjetmacht. In dit verslag betreffende de onmiddellijke taken van de Sowjetmacht. In dit verslag en in een brochure over dit onderwerp zette Lenin de redenen uiteen voor de zege van de Octoberrevolutie, stelde hij de taak van het verwezenlijken van een socialistische hervorming in de economie van Rusland, wees hij met nadruk op de moeilijkheden van de weg naar de nieuwe maatschappij en deed hij een beroep op de arbeiders om te leren de productie te beheersen en te leiden. De voornaamste taak, zei hij, lag in de opbouw van een nieuwe socialistische economie. „Dit is de moeilijkste taak,” schreef Lenin, „omdat het hier gaat om het organiseren van de economische — de meest diep gewortelde — grondslagen van het leven van tientallen miljoenen mensen op een volkomen nieuwe manier. Maar het is tevens de meest dankbare taak, omdat *pas na* de vervulling ervan (in hoofdlijnen) het mogelijk zal zijn te zeggen dat Rusland niet alleen een Sowjetrepubliek *is geworden*, maar ook een Socialistische republiek.”

Er was een enorme rijkdom aan organisatorisch talent onder de bevolking aanwezig, en óók onder de arbeiders en boeren, onderstreepte hij. Degenen die over dergelijke talenten beschikten moesten worden gevonden en in een functie gezet, waarna zij een kans moesten krijgen om te bewijzen dat zij iets konden presteren.

Bijzondere waarde hechtte Lenin aan de organisatie en ontwikkeling van massale socialistische wedijver-campagnes. Hij zei, dat het door het socialisme mogelijk was gemaakt, dat er op massale schaal dergelijke socialistische wedijver-campagnes werden georganiseerd. Hij legde uit, dat het socialisme door de massa's zelf wordt opgebouwd; onuitputtelijke bronnen aan talent worden door het socialisme

aangeboord en miljoenen en nog eens miljoenen werkende mensen worden hierdoor betrokken bij het historisch scheppen.

Lenin wees erop, dat het noodzakelijk was de calculatie en de leiding van de productie te organiseren, evenals de distributie. Hij deed een beroep op de arbeiders om de arbeidsproductiviteit te verhogen, om grote industrieën en de productie van brandstoffen te ontwikkelen — evenals overigens die van ijzer en machinerieën —, om het peil van het onderwijs en de cultuur van de bevolking te verhogen en om de discipline en de efficiency van het werk tot hogere normen op te stoten. Hij zei, dat de verhoging van de arbeidsproductiviteit geen gemakkelijke taak was, maar veel tijd en inspanningen zou kosten. Lenin's instructies waren van groot belang voor de opbouw van het socialisme en zij zijn vandaag de dag, nu het Sowjetvolk bezig is aan de opbouw van het communisme, nog evenzeer geldig als toen zij werden geschreven.

Het was onder uitermate moeilijke omstandigheden dat de Communistische Partij begon te werken om Lenin's plan voor de socialistische opbouw in de praktijk te verwezenlijken. In de zomer van 1918 waren de levensmiddelen zeer schaars geworden en de koelakken (rijke boeren) en profiteurs hamsterden hun koren, in een poging om de revolutie door de honger te wurgen. Lenin lanceerde de oproep: „De strijd voor het brood is de strijd voor het socialisme!”

De Partij zond haar activisten naar het platteland. Tienduizenden werkers — in de eerste plaats het proletariaat van Petrograd — vormden eenheden voor de voedselvoorziening en trokken na de oproep van Lenin en de Partij naar het platteland. In juni 1918 ondertekende Lenin een decreet voor de organisatie van Comité's van arme boeren die de Sowjetstaat ondersteunden in zijn strijd tegen de koelakken door brood te leveren aan de steden en aan het leger. Dit betekende een versterking van de Sowjets op het platteland en het was van grote betekenis bij het winnen van de middelgrote boeren naar de kant van de revolutie.

In juli 1918 aanvaardde het Vijfde Congres van de Sowjets de eerste Grondwet van de Russische Republiek, die een juridische grondslag vormde voor de verworvenheden van de socialistische revolutie.

Maar de periode van vrede bleek niet van lange duur te zijn. De imperialisten in het buitenland en de opzij gezette bourgeoisie en grootgrondbezitters hadden zich niet kunnen neerleggen bij de overwinning van de arbeiders en boeren in Rusland. Zij realiseerden zich, dat de vlammen van de revolutie zich gemakkelijk zouden kunnen verspreiden naar andere landen. De kapitalisten van Engeland, Frankrijk en de Verenigde Staten wilden de miljarden roebels, die zij hadden geleend aan de Russische tsaar, aan de Russische grootgrondbezitters en aan de bourgeoisie, niet verliezen. Zij wilden de

fabelachtige winsten die zij hadden kunnen maken door de uitbuiting van de rijkdommen van Rusland niet opgeven.

In het voorjaar van 1918 begonnen de Amerikaanse, Britse, Franse en Japanse imperialisten een oorlog tegen de Sowjetrepubliek in een poging om de pasgeboren socialistische staat in de wieg te smoren. De Witte Gardes en andere contra-revolutionairen deden met de hulp van buitenlandse interventen een burgeroorlog uitbarsten.

De Communistische Partij en het Sowjetvolk kwamen op ter verdediging van hun republiek. Lenin's oproep „Alles voor de nederlaag van de vijand!” werd de strijdkreet van het werkende volk. Ook werd de door Lenin geleide Raad van Arbeiders- en Boeren-verdediging in het leven geroepen.

Aan het Hoofd Van De Landsverdediging.

De intensiteit, waarmee Lenin in de jaren van de gewapende buitenlandse interventie en de Burgeroorlog werkte, is moeilijk voorstelbaar. Hij gaf leiding aan de planning van militaire operaties en hield zich bezig met vraagstukken als de versterking van het Rode Leger, het opvoeren van zijn strijdvaardigheid en de voorziening ervan met voedsel, wapens en kleding.

Het proletarische leger had behoefte aan zijn eigen commandanten. Op Lenin's voorstel werden krijgsscholen in het leven geroepen en werd een systeem ontworpen voor de opleiding van een corps van commandanten, waarvan de ruggegraat bestond uit arbeiders en revolutionaire boeren. De Communistische Partij en Lenin deden vooraanstaande commandanten van het Rode Leger opgroeien, waaronder M.W.Froenze, W.K.Blücher, M.N.Toechatsjevski, S.M.Boedjonny, K.W.Worosjilov, G.I.Kotovski, A.J.Parchomenko, W.I.Tsjapajev, N.A.Stsjors en vele andere helden uit de Burgeroorlog.

Terzelfdertijd deed Lenin pogingen om voor het Rode Leger vroegere militaire specialisten te werven, omdat hij van mening was, dat er voordeel getrokken moest worden uit hun ruime ervaring. Zij werden gebruikt bij de opleiding van jonge commandanten van het Rode Leger. Een grote rol bij de vorming van het legerpersoneel werd gespeeld door de militaire commissarissen, via welke de Partij politiek werk verrichtte in het leger.

Lenin had een scherp oog voor alle belangrijke problemen die samenhangen met de organisatie van de verdediging van het land. Vanuit zijn werkkamer in het Kremlin zond hij aanwijzingen en instructies uit naar alle delen van het land. Soms telefoneerde hij in het holst van de nacht met de een of andere chef om uit te zoeken, of een bepaalde eenheid naar het front was verplaatst en of die eenheid wel volledig was voorzien van voedsel, wapens en alles wat maar nodig

was. Zichzelf geen slaap en rust gunnend hield Lenin de militaire operaties nauwlettend in het oog en deed hij alles wat maar in zijn vermogen lag om de overwinning te verzekeren. Hij ondervroeg commandanten over de stand van zaken aan het front en over de behoeften van het leger en hij deed telkens weer een beroep op de bevolking om het leger iedere steun te geven die maar mogelijk was.

Ondanks de superieure strijdkrachten van de imperialisten en de onvoorstelbare moeilijkheden — een wanhopig gebrek aan levensmiddelen, onvoldoende kleding, wapens en ammunitie — koesterde Lenin een rotsvast vertrouwen in de uiteindelijke overwinning van het nieuwe systeem en met dit vertrouwen inspireerde hij de grote massa van het volk. Vrijwel iedere dag, en meerdere malen vaker dan eens per dag, vervulde bij spreekbeurten op vergaderingen van arbeiders en soldaten van het Rode Leger, op congressen en op vergaderingen in fabrieken en bedrijven.

Lenin achtte het van groot belang dat het culturele peil van het volk werd verhoogd. In een toespraak tot het Derde Alrussische Congres van Sowjets, in januari 1918, zei hij, dat vroeger, onder het kapitalisme, alle voordelen van de techniek en de cultuur uitsluitend ter beschikking hadden gestaan van de rijken, terwijl het werkende volk nog nauwelijks kon lezen en schrijven. Met de komst van de Sowjetmacht werden alle verworvenheden van de techniek, de wetenschap en de cultuur het eigendom van het volk.

Lenin spaarde bij zijn arbeid geen enkele moeite, geen werk was hem teveel en zijn enige ontspanning bestond in een wandelingetje rond het Kremlin of kleine tochtjes even buiten Moskou met zijn vrouw en zijn jongere zuster.

Ondertussen smeedden de contrarevolutionairen in het land, aangespoord en gefinancierd door de imperialisten, samenzweringen tegen de Sowjetregering om Lenin en zijn bondgenoten te vermoorden. Op 30 augustus 1918 pleegde Fanny Kaplan, lid van de Sociaal-Revolutionaire Partij, een verraderlijke aanslag op zijn leven. Uit een revolver schoot zij vergiftigde kogels op Lenin af die hem ernstig verwonden. Lenin werd overgebracht naar zijn verblijf in het Kremlin. Vierentwintig uur per dag zaten artsen aan zijn bed, want zijn leven verkeerde constant in gevaar.

De Partij en het gehele volk maakten zich ernstig zorgen. Dag en nacht stroomden in Moskou uit alle delen van het land vragen binnen over zijn gezondheidstoestand. Toen zijn toestand zich begon te verbeteren heerste er algemene vreugde en duizenden felicitatieboodschappen van arbeiders en boeren stroomden binnen. In september 1918 schreef de „Prawda”: „Lenin strijdt tegen zijn ziekte. Hij zal haar te boven komen! Dat wil het proletariaat en dat is zijn opdracht aan het lot!” Lenin gunde zichzelf nauwelijks de tijd om

geheel van zijn verwondingen te herstellen en nam de leiding van partij en staat zo snel mogelijk weer in handen.

In de winter van 1918-1919 braken aan de verschillende fronten met hernieuwde kracht de gevechten los. De imperialisten van de Verenigde Staten, Engeland, Frankrijk en Japan zetten nieuwe en talrijke troepen in tegen Sowjet-Rusland. Hun troepen landden in het noorden en in het zuiden van het land, in Transkaukasië, Midden-Azië en in het Verre Oosten. Meer dan een miljoen zwaarbewapende soldaten omsingelden de Sowjetrepubliek. De imperialisten kwamen de generaals van de Witte Gardes te hulp.

Onder de leiding van de Partij verzette het volk zich met steeds groter intensiteit tegen de vijanden van de Octoberrevolutie. Duizenden communisten, leden van de Komsomol en leden van de vakbonden, trokken naar het front, de oproep van de Communistische Partij volgend.

Lenin maakte geen geheim van de moeilijkheden waarin het land verkeerde, maar vertelde de arbeidende bevolking altijd de waarheid. Hij leerde ook de Partij om dat altijd te doen. De Communisten gingen naar de fabrieken, bedrijven, mijnen, arbeidsnederzettingen en de dorpen. Zij vertelden de arbeiders, boeren, soldaten en matrozen over de moeilijke toestand in de Sowjet-Republiek en zij deden een beroep op hen om de Sowjetmacht te versterken en te verdedigen. De Communisten waren altijd daar te vinden, waar het het gevaarlijkst was en door hun persoonlijk voorbeeld inspireerden zij de mensen tot heroïsche daden. De vastberadenheid en kalmte, die door de Partij werden gedemonstreerd in die zware dagen en haar onwankelbaar vertrouwen in de overwinning, smeedden haar steeds meer samen met het volk. Lenin had gezegd dat er een sterk en goed-georganiseerd achterland nodig was om de oorlog te kunnen winnen. Het beste leger ter wereld zou worden verslagen wanneer het niet werd gesteund door het volk. Het leger moest worden bewapend, gevoed en gekleed en dat moest allemaal uit het achterland komen.

De fabrieksarbeiders en alle werkende mensen reageerden op de oproep van hun leider met een massaal heldendom op het arbeidsfront. Vanaf het voorjaar van 1919 maakten door het gehele land – op voorbeeld van de Moskouse spoorwegmannen – de arbeiders overuren zonder betaling ten gunste van de staat, die van henzelf was. In zijn artikel „Een Groots Begin” noemde Lenin deze „soebbotniks” een geschiedenis makend evenement, omdat zij het begin vormden van de Communistische houding ten opzichte van de arbeid. Lenin was van oordeel, dat het communisme daar begint, waar de zorg van de gewone arbeiders aan de dag treedt om de arbeidsproductiviteit te verhogen, om elk poed graan, elk poed steenkool, ijzer en andere producten, die aan de gemeenschap als geheel toekomen, te bescher-

men. Lenin nam zelf deel aan een „soebbotnik”, die op 1 mei 1920 in het Kremlin werd georganiseerd.

Hij deed een beroep op de arbeiders om hun uiterste best te doen de arbeidsproductiviteit te vergroten, waarbij hij er de nadruk op legde, dat per slot van rekening de arbeidsproductiviteit de meest belangrijke factor was voor de overwinning van het nieuwe sociale systeem.

De Sowjetstaat moest zich verdedigen tegen de invasie van veertien staten. Om de zege te behalen over de interventen en de Russische contra-revolutionairen was het noodzakelijk dat alle andere zaken op de tweede plaats kwamen. Een oorlogsregiem werd ingesteld, niet alleen in het leger en bij de marine, maar eveneens in de industrie en bij het transportwezen. Om het leger en de arbeiders van het nodige te kunnen voorzien, was de Sowjet-regering gedwongen om bij het distribueren van de schaarse voorraden aan voedingsmiddelen in het land harde maatregelen te nemen. Er werd een overschot-requisitie systeem ingevoerd, waarbij de boeren werden verplicht al hun overtollige voorraden af te staan aan de staat om het leger en de arbeiders te kunnen voeden. In een belegerd fort, zei Lenin, kon de Sowjet-macht het alleen maar volhouden wanneer dit systeem werd toegepast. Ook werd er een algemene werkplichtwet afgekondigd en het voedsel was alleen beschikbaar voor diegenen, die inderdaad werkten. Voorts werd een nieuwe politiek aanvaard, die bekend zou worden onder de naam „Oorlogscommunisme”, een tijdelijke maatregel die noodzakelijk werd gemaakt door de oorlog en de economische chaos.

Het Achtste Partijcongres werd bijeengeroepen op het hoogtepunt van de strijd tegen de buitenlandse interventietroepen en de binnenlandse contra-revolutionairen. Het congres werd geopend op 18 maart 1919, de verjaardag van de Parijse Commune. Het Russische proletariaat volvoerde datgene waarvan de Communards hadden gedroomd en waarvoor zij hadden gestreden. Dit inspireerde de afgevaardigden op het Congres en schonk hun vertrouwen in de overwinning van de socialistische revolutie, ook in andere landen. Lenin bracht op dit Congres verslag uit over het werk van het Centraal Comité, over het partijprogramma en over het werk op het platteland. Hij wees erop, dat de Sowjetstaat constant een vredespolitiek voerde, maar dat de burgerlijke staten een woedend gevecht tegen de Sowjetstaat leverden. Dientengevolge was het noodzakelijk om de defensieve kracht van de Republiek te vergroten.

Lenin wijdde het grootste deel van zijn verslag aan het werk op het platteland met betrekking tot de houding van de middelgrote boeren, die de meerderheid van de boerenbevolking uitmaakten. Lenin zei, dat het onmogelijk was het socialisme op te bouwen zonder een sterk bondgenootschap met de middelgrote boeren. In navolging van

Lenin's verslag aanvaardde het Congres een besluit om een politiek te gaan voeren die was gericht op een nauw bondgenootschap met de middelgrote boeren.

De politiek van de Partij, die beoogde het versterken van het bondgenootschap tussen de arbeidersklasse en de middelgrote boeren – met de arme boeren als voornaamste steunpunt – met het doel de koelakken te bestrijden, heeft een beslissende rol gespeeld bij het succesvolle einde van de burgeroorlog, de nederlaag van de imperialisten en de Witte Gardes en de opbouw van het socialisme.

Het Achtste Partijcongres aanvaardde een nieuw Partijprogramma, dat de taken van de Communistische Partij vastlegde voor de duur van de hele periode van de overgang van kapitalisme naar socialisme. In zijn verslag over dit programma legde Lenin er de nadruk op, dat het beruiste op een wetenschappelijk fundament, een resultaat was van de werkelijke toestand en de arbeidersklasse en de Partij zou dienen als een gids voor de opbouw van de nieuwe, socialistische samenleving. Met grote vreugde en enthousiasme steunden de afgevaardigden unaniem voor het aanvaarden van het programma. Dit was het eerste programma in de geschiedenis van een Communistische Partij die aan de macht was en die bezig was de maatschappij te hervormen langs de lijnen van het socialisme.

Hoe druk hij ook bezig was met de opbouw van de Sowjetstaat en de organisatie van de verdediging van het land, Lenin vond steeds gelegenheid om talrijke afgevaardigden van arbeiders en boeren en vertegenwoordigers van de Communistische Zusterpartijen te ontvangen. Hij luisterde altijd met grote aandacht naar zijn collega's en de gewone leden van de Partij.

Lenin was voortdurend begaan met het lot van de bevolking. Hij ontwierp maatregelen voor de instelling van sanatoria voor de werkende bevolking en voor het verbeteren van scholen, crèches en kleuterscholen. Hij leerde alle werkers van de Partij en de Regering het volk altijd te behandelen met gevoelens van warmte en genegenheid en het volk reageerde hierop met gevoelens van oprechte afhankelijkheid door duizenden brieven en begroetingsboodschappen aan hun grote leider te zenden.

In zijn toespraken op vergaderingen leerde Lenin het werkende volk en spoorde hij het aan om mee te helpen het nieuwe leven op te bouwen. Hij sprak metaalbewerkers, mijnwerkers, spoorwegmannen en textielarbeiders toe in eenvoudige bewoordingen, waarbij hij altijd recht op de kern van de zaak afging. Zijn redevoeringen waren doordrongen van een hartstochtelijke overtuiging en een onwankelbaar vertrouwen in de kracht van het werkende volk. A.A. Nikisjin, een arbeider op een oliebedrijf in Bakoe, die behoorde tot één van de groepen arbeiders die door Lenin werden ontvangen, herinnert zich: „Wij liepen het Kremlin uit en begonnen onze indrukken uit te

wisselen. We hadden verwacht dat Lenin over buitengewone zaken zou spreken in een buitengewone taal. Maar hij vertelde ons over de allergeeueste dingen in heel simpele bewoordingen. Het was gemakkelijk te zien dat Lenin een leven leidde dat gelijk was aan het onze, dat hij alles van ons afwist, onze mogelijkheden had bestudeerd en onze zwakke plekken kende, die hij dan ook openhartig blootlegde. Hij verbaasde ons allemaal door zijn opmerkelijke gebrek aan pretenties en zijn buitengewone menselijke warmte en nadat wij een minuut of vijf bij hem waren geweest, beschouwden wij elkaar als oude vrienden en voelden we ons helemaal op ons gemak. Er was geen sprake van een gespannen sfeer, alles ging er even eenvoudig, natuurlijk en gemakkelijk toe.”

De arbeiders en boeren noemden Lenin vol genegenheid „Onze Ijits”.

Lenin had een diep geloof in de creatieve kracht van de massa's. Hij zag erop toe, dat gewone arbeiders en boeren, in het bijzonder vrouwen, werden betrokken bij de Partij, de staat en het werk van de vakbonden, en dit op grootse schaal. Lenin zei, dat wanneer miljoenen vrouwen zich zouden bezighouden met openbare zaken, de zaak van de socialistische opbouw geconsolideerd zou zijn. Herhaaldelijk sprak hij op vergaderingen en congressen van vrouwelijke werkers en boerinnen. Hij zei dat in een korte periode de Sowjetmacht meer voor de vrouwen had gedaan dan alle burgerlijke republieken bij elkaar hadden kunnen doen in honderd jaar en hij spoorde de vrouwen aan om actief deel te nemen aan de bescherming en de opbouw van de socialistische staat.

Lenin onderhield ook nauwe contacten met de jeugdbeweging. Op zijn advies delegeerde de Partij enkele van haar beste leden om politiek opvoedingswerk te verrichten onder de jonge mannen en vrouwen. De Bond van Jonge Communisten, die nu Lenin's naam draagt, werd onder zijn directe leiding in het leven geroepen.

Lenin's Zorg voor de Internationale Communistische Beweging.

Lenin maakte gebruik van de enorme revolutionaire ervaring van de Russische arbeidersklasse en de Bolsjewistische Partij en van de revolutionaire theorie die hij had uitgewerkt onder de nieuwe omstandigheden om aan de internationale arbeidersbeweging steun te bewijzen en om de Communistische Internationale te organiseren.

In de tweede helft van 1918 ontstonden er in een reeks van landen – Duitsland, Oostenrijk, Finland, Hongarije en Polen – Communistische Partijen. In januari 1919 richtte Lenin een oproep tot de arbeiders van Europa en Amerika om de Derde Internationale op te

richten. In maart 1919 werd in Moskou het Eerste Congres van de Derde Communistische Internationale georganiseerd, waarop Lenin de werkzaamheden leidde. Hij bracht een verslag uit betreffende de burgerlijke democratie en de dictatuur van het proletariaat en hield een redevoering over de Sowjetmacht.

Aan de hand van de ervaringen van de Sowjetmacht in Rusland toonde hij aan, dat er geen democratischer macht bestaat dan de macht van de werkende mensen die door middel van de Raden wordt uitgedrukt. Het was juist de dictatuur van het proletariaat die het aan het volk van de Sowjetstaat mogelijk had gemaakt om met succes de strijd tegen de contra-revolutie en tegen de invasie van de imperialisten te voeren en te beëindigen en een begin te maken met de opbouw van een geheel nieuwe vorm van samenleving.

Het Eerste Congres verkondigde de oprichting van de Derde Internationale. Lenin had ook deel aan het werk van andere congressen van de Komintern, het Tweede Congres van 1920, het Derde Congres van 1921 en het Vierde Congres van 1922. Hij had zitting in de belangrijkste commissies, sprak over de boerenkwestie en het nationaliteitsvraagstuk, over de houding ten opzichte van de onderdrukte volkeren, over de koloniën, over de rol en de tactiek van de Communistische Partijen en hij ontwierp de meest belangrijke beslissingen die op de Congressen van de Komintern werden aanvaard.

Lenin was een vurig patriot. Hij hield van zijn volk, de Russische cultuur, de taal en de literatuur van zijn land. Terzelfdertijd was Lenin een groot proletarisch internationalist. Onveranderlijk koppelde hij de belangen en de taken van de Bolsjewistische Partij, de arbeidersklasse en alle werkende mensen van Rusland aan de belangen en de taken van de internationale Communistische- en arbeidersbeweging. Lenin beschouwde de revolutie in Rusland als een deel van de socialistische wereldrevolutie.

Lenin stond in nauw contact met de leiders van de internationale Communistische- en arbeidersbeweging. In zijn aan hen gerichte brieven gaf hij uitdrukking aan zijn diepe overtuiging dat de triomf van de nieuwe, socialistische democratie in alle landen onvermijdelijk was.

Lenin verwelkomde de vorming van de Raden in Hongarije en Beieren (in het voorjaar van 1919) en ondersteunde Bela Kun, de leider van de Hongaarse revolutie, Clara Zetkin en Franz Mehring, vooraanstaande figuren in de Duitse arbeidersbeweging en proletarische revolutionairen uit andere landen.

Lenin voelde zich bijzonder sterk betrokken bij de versterking van de eenheid van de internationale Communistische beweging. Hij bleef in nauw contact staan met de stand van zaken in de Communistische en Socialistische Partijen en was onvermoeid in de weer om de waarlijk revolutionaire elementen in die partijen te verenigen, terwijl

hij scherpe kritiek oefende op alle mogelijke manieren van verminking en vulgarisatie van het Marxisme. Hij achtte het noodzakelijk om banden aan te knopen tussen Communistische partijen en andere arbeiderspartijen, ten einde elkaar op de hoogte te houden van de toestand en van hun activiteiten. Dat laatste deed hij altijd zelf ook.

Met de bedoeling de jonge Communistische Partijen van verschillende landen op de hoogte te brengen met de ervaringen die waren opgedaan door de Russische Communisten en om hun deze ervaringen door te geven schreef Lenin in 1920 het boek: „*De Linkse Stroming, een Kinderziekte van het Communisme*”, dat een licht wierp op de geschiedenis van de ontwikkeling, de strijd en de overwinningen van de Bolsjewistische Partij.

De Communistische Partij was gegroeid en had aan kracht gewonnen, schreef Lenin, in de strijd tegen opportunisten, mensjewieken, sociaal-revolutionairen en andere vijanden van de arbeidersklasse en het Marxisme. De Partij had ontzaglijke moeilijkheden overwonnen, dank zij de ijzeren discipline binnen haar rijen en haar nauw contact met de massa's en dank zij het feit, dat zij zich onveranderlijk had laten leiden door de Marxistische theorie. Lenin beschouwde het rechtse opportunisme als het voornaamste gevaar voor de arbeidersbeweging, maar hij oefende eveneens scherpe kritiek uit op de fouten die werden begaan door „linkse” leiders in de Communistische Partijen, die geen goed begrip hadden van de rol en de taken van de Communistische Partijen betreffende de massa's, die weigerden te werken in de burgerlijke parlementen en vakbonden en de mogelijkheid tot overeenkomsten en compromissen met andere partijen ontkenen. Zij stelden revolutionaire frazen in de plaats van revolutionaire actie en dat was schadelijk en gevaarlijk voor de zaak van de arbeidersklasse en voor de hele Communistische wereldbeweging en kon de massa's afhouden van de Partij. De leider van het wereldproletariaat wees erop, dat de Communisten moesten werken midden tussen de massa's.

Lenin leerde de Communisten soepel te zijn in hun tactiek en waarschuwde hen tegen een dogmatische en stereotype toepassing van algemeen bekende waarheden op concrete taken. Dit is de Communistische Partijen van groot nut geweest bij het voorkomen en herstellen van vergissingen en fouten en bij een succesvoller strijd tegen de vijanden van de arbeidersklasse, terwijl zij tevens werden geholpen zich te ontwikkelen tot rijpe Communistische en Marxistische partijen, die in staat waren leiding te geven aan de massa's. Dit werk is nog steeds van enorme betekenis voor de hele Communistische wereldbeweging.

De Bouwer van een Socialistische Maatschappij.

Aan het begin van 1920 had het Rode Leger de interventietroepen en de binnenlandse contra-revolutionairen op vrijwel alle fronten een nederlaag toegebracht. Het land kreeg nu de gelegenheid om op adem te komen. Lenin en de Bolsjewistische Partij kanaliseerden onmiddellijk de meeste middelen en hulpbronnen van het land naar de economische opbouw, het herstel van het transport, de brandstof-industrie en andere sleutelsectoren van de landelijke economie.

Omdat er een blauwdruk moest worden ontworpen voor de economische opbouw werd het noodzakelijk een nieuw Partijcongres bijeen te roepen, waarvan het voornaamste doel was om de wegen en middelen te bepalen voor de overgang van de militaire acties naar het vreedzame werk voor het herstel en de ontwikkeling van de gehele nationale economie.

Op het Negende Partijcongres, nog voor de oorlog teneinde was, stelde Lenin de taak dat het land weer tot nieuw leven moest worden gebracht. Op basis van zijn program overwoog het Congres het vraagstuk van één enkel economisch plan, dat de grootste nadruk zou leggen op de electrificatie van de nationale economie.

In die periode van bittere armoede en verwoestingen voorzag Lenin reeds de grootse toekomst van de Sowjetrepubliek. Hij was er diep van overtuigd dat het systeem van Raden de beschikking had over een onuitputtelijke bron van kracht, zowel voor militaire overwinningen als voor de socialistische opbouw.

Lenin toonde aan, dat het voor de opbouw van het socialisme en het communisme noodzakelijk was een machtige industrie en de electrificatie van het hele land tot ontwikkeling te brengen. „*Communisme: dat betekent de Sowjetmacht plus de electrificatie van het hele land*”.

In die tijd haastten de vijanden van Sowjet-Rusland zich te verzekeren, dat de Bolsjewistische Partij en het volk hun moeilijkheden nooit zouden te boven kunnen komen en dat het plan voor de electrificatie nooit ten uitvoer zou kunnen worden gebracht. Zelfs H.G. Wells, de vooraanstaande Britse auteur van talrijke science-fiction romans, was niet in staat om Lenin's grootse idee volledig te omvatten. Hij bezocht in 1920 Moskou, had een onderhoud met het hoofd van de Sowjetstaat en noemde Lenin „de dromer van het Kremlin”. In Lenin's stoutmoedige plan voor de electrificatie van het hele land zag hij niets anders dan een „electrisch Utopia”. Maar Lenin zei tegen hem: „Komt U over tien jaar nog maar eens terug, dan zult U zien wat wij in die tijd gepresteerd hebben.”

Op initiatief van Lenin werd aan het begin van 1920 een commissie in het leven geroepen die bestond uit vooraanstaande geleerden en

technici, geleid door G.M. Krzjizjanovski, een veteraan van de Partij. Uit zijn talrijke brieven en missives aan G.M. Krzjizjanovski, R.E. Klasson, A.W. Winter en andere eminente geleerden kan men een indruk krijgen van de leiding, die door Lenin werd gegeven aan het werk van de commissie. Na lang beraad besloot men binnen tien à vijftien jaar dertig grote electricische centrales te bouwen, de productie aan electricische energie zeventien maal zo groot te doen worden en de totale productie van de hele industrie in vergelijking met het cijfer over 1920 bijna met het 15-voudige te vermeerderen.

Lenin beschouwde dit plan als de basis voor het economische werk van de Partij, als het Tweede Partijprogram. Men begon het plan onmiddellijk ten uitvoer te brengen, midden in een periode van economische ontwrichting en van strijd tegen binnenlandse en buitenlandse vijanden. Lenin was overgelukkig toen hij de eerste electricische peertjes zag opgroeien in het dorpje Kasjino in de buurt van Moskou. Door de plaatselijke boeren werden de peertjes „Iljitsj-lampen” genoemd.

Binnen recordtijd werd het plan verwezenlijkt, zoals H.G. Wells zelf kon constateren toen hij in 1934 opnieuw een bezoek aan de Sowjet Unie bracht.

In 1920 was de laatste aanval van de imperialisten afgeslagen en de Burgeroorlog eindigde met een historische overwinning van het volk.

De Communistische Partij, met aan het hoofd W.I. Lenin, had het volk met grote kunde en zonder vrees door alle moeilijkheden van de Burgeroorlog geleid, maar nu werden zij geconfronteerd met nieuwe moeilijkheden van ongekende afmetingen bij de vreedzame economische opbouw.

De industriële productie was gedaald tot slechts een zevende van de vooroorlogse productie, hoe mager die ook al was geweest. De toestand was wel bijzonder moeilijk in die gebieden, waar de Witte Gardes en de buitenlandse interventietroepen huis hadden gehouden. De meeste ondernemingen stonden werkeloos en leeg door het gebrek aan brandstof en grondstoffen. Per hoofd van de bevolking werd minder dan één kilo ruwzijzer en minder dan één meter katoenen stof gefabriceerd. Het vervoer per spoorweg was volkomen ontwricht. Fabrieksarbeiders in de steden stierven van de honger.

In die sombere periode manifesteerde Lenin's wijsheid zich opnieuw met ongekende kracht. Hij stelde een scherpe wending voor in de economische politiek van de Partij en de Sowjet-staat. De Nieuwe Economische Politiek (NEP) vormde de ontwikkeling van het plan voor het leggen van de grondslagen van de socialistische economie, zoals die in 1918 door Lenin was geschetst in zijn brochure „*De Directe Taken van de Sowjet-Regering.*”

Lenin maakte duidelijk dat het herstel van de nationale economie zou moeten beginnen bij de landbouw, omdat deze niet in staat was te

voldoen aan de vraag van de industriële centra naar graan en ruwe grondstoffen.

Lenin wees erop, dat het kleine boerenbedrijf in het land de meerderheid van de bedrijven uitmaakte. De arbeidersklasse moest zich mengen onder de miljoenen boeren om hun standpunten te veranderen en om hen te betrekken bij de socialistische opbouw. Dit kon alleen maar worden bereikt via de nieuwe economische politiek. Wat vormde het wezen van deze politiek en waarom werd zij „nieuw” genoemd?

Lenin stelde voor dat het systeem van requisitie van overtollige voorraden zou worden vervangen door een belasting in natura en dat de privaathandel in graan en andere voorraadgoederen moest worden toegestaan. Hij stelde de Partij voor de taak, om de handelsorganisatie te verbeteren en de coöperaties te reorganiseren. Hij eiste dat de Communisten zouden leren handel te drijven en de arbeiders en boeren te voorzien van betere en goedkopere goederen dan zij van de kapitalisten in handen hadden gekregen. Dan zouden de boeren er belang bij hebben om meer graan te gaan produceren, hetgeen op zijn beurt zou dienen als een stimulans voor het herstel en de ontwikkeling van de nationale economie. Lenin zei, dat de Nieuwe Economische Politiek het bondgenootschap tussen de arbeiders en de boeren zou versterken en de Sowjetmacht zou consolideren.

Het Tiende Congres van de Bolsjewistische Partij, dat werd gehouden in 1921, aanvaardde Lenin's voorstel om over te gaan tot de Nieuwe Economische Politiek.

De Nieuwe Economische Politiek was de enige juiste politiek in de overgangperiode tussen kapitalisme en socialisme. Aanvankelijk betekende dit in zekere zin een teruggang, omdat zij de privaathandel en het huren van arbeidskrachten toestond, hetgeen leidde tot een gedeeltelijke opleving van het kapitalisme. Maar dat was een teruggang van tijdelijke aard, die geen gevaar opleverde voor het Sowjet-systeem. De macht was in handen van de arbeiders en boeren. De industrie, het land, de banken, de spoor- en waterwegen waren staatseigendom.

De moeilijke tijden, die het land had doorgemaakt, deden zich eveneens gelden binnen de Communistische Partij. Aan het einde van 1920 telde de Partij meer dan vijfhonderdduizend leden, waarvan minder dan de helft arbeiders waren. Een kwart van de leden behoorde tot de boerenstand en de rest was kantoorbediende, handwerksman of intellectueel. Een aantal vroegere Mensjewieken en Socialistische Revolutionairen vonden hun weg naar de Partij en een gedeelte van het ledenbestand was politiek niet geheel stabiel. Opnieuw verschenen tegen de partij gerichte groeperingen ten tonele, geleid door Trotski, Bocharin en andere scheurmakers, die ageerden tegen de partijlijn waar het vraagstukken betrof welke samenhangen met de methodes van de socialistische opbouw en aangaande de rol

van de vakbeweging. De oppositie schond de binnen de Partij geldende discipline en deed pogingen de Partij te splitsen.

Het gevaar werd tijdig onderkend door Lenin, die een bijzonder groot belang hechtte aan de eenheid van de Partij, want eenheid vormde tenslotte één van de voornaamste bronnen van haar kracht. Een splitsing in de Partij, zei hij, zou onvermijdelijk leiden tot een breuk in het bondgenootschap tussen de arbeidersklasse en de boeren. Een splitsing zou het einde betekenen van de Sowjetmacht en een terugkeer tot het kapitalisme. Het Congres aanvaardde een door Lenin ontworpen resolutie over de versterking van de eenheid binnen de Partij en het verklaarde, dat de leden van de Partij, daarbij inbegrepen de leden van het Centraal Comité, zich blootstelden aan uitstoting uit de Partij als zij zich schuldig maakten aan fractievorming. De wet, die het systeem waarbij overtollige voorraden werden opgeëist verving door een belasting in natura, werd aanvaard.

Het was Lenin's voortdurende zorg dat de aangenomen besluiten ook inderdaad ten uitvoer zouden worden gebracht. Hij gaf aanwijzingen voor het beter organiseren van de landbouw en voor het vergroten van zijn productiviteit. Hij gaf zoveel mogelijk steun aan de socialistische sector van de landbouw, maakte een diepgaande studie van het werk op de staatsboerderijen – zoals hij het noemde: de waarlijk proletarische wijze van landbouw – en ondersteunde de collectieve boerderijen, waarbij hij waarschuwde tegen een te grote haast bij de organisatie daarvan.

Lenin schreef zijn brochure „*De Belasting in Natura*” en zijn artikelen „*De Vierde Verjaardag van de Octoberrevolutie*” en „*De betekenis van goud, nu en na de totale overwinning van het Socialisme*”, waarin hij voor de arbeiders en boeren een gedetailleerde uiteenzetting gaf van het wezen van de Nieuwe Economische Politiek en de methoden, waarop deze moest worden verwezenlijkt. Op basis van de instructies van de hand van Lenin begon de Partij aan het werk voor het herstel van de economie, de verbetering van de levensomstandigheden en het brengen van nieuw leven in de mijn-, de petroleum- en de metaalindustrieën.

De eerste elektrische centrales werden gebouwd onder Lenin's directe supervisie. Lenin achtte de kostprijsberekening, de winstgevendheid van de productie, de materiële aansporingen voor de arbeiders, de aanmoedigingen tot het economisch gebruik van de materiële hulpbronnen en de verbetering van de productie allemaal van bijzonder groot belang voor het herstel en de ontwikkeling van de industrie. Lenin achtte het noodzakelijk om de werkende mensen meer maatschappelijk bewustzijn bij te brengen en om hen een gevoel van verantwoordelijkheid en persoonlijke zorg voor hun arbeid te leren.

De Partij en de Sowjet-regering werkten voor de consolidatie van

een gecentraliseerde economische planning, terwijl plaatselijk initiatief toch ook moest worden aangemoedigd. De brieven die Lenin schreef aan G.M. Krzjizjanovski, die toen Voorzitter was van het Staatsplancomité, tonen aan hoezeer hij het werk van het comité beheerste en hoe onophoudelijk hij eiste, dat de planning hand in hand moest gaan met de realiteit en moest zijn gebaseerd op de wetenschap en op praktische ervaringen.

Lenin had een scherp oog voor alles, wat vooruitstrevend en veelbelovend was in wetenschap en techniek. Hij had een levendige belangstelling voor de toepassing van kolensnijders in het kolenbekken van Donetsk, de hydraulische winning van turf, etc. Er zijn vele documenten die getuigenis afleggen van zijn grote belangstelling voor uitvindingen en van de grote steun, die de uitvinders van hem ondervonden.

Grote aandacht gaf Lenin aan kwesties, die verband hielden met het bestuur en met de arbeid van het staatsapparaat. Formalisme en bureaucratie, ordeloosheid in het staatsapparaat wekten zijn diepe verontwaardiging op. Hij nam actief deel aan het uitwerken van de Sowjetwetgeving en hij streed voor het in acht nemen van de revolutionaire wettigheid. Hij adviseerde, dat elke meer of minder belangrijke maatregel eerst aan de praktijk zou worden getoetst en dan pas als wet zou worden afgekondigd. Wetten uitvaardigen is iets, zo leerde hij, waar men „driedubbel voorzichtig mee moet zijn; het is goed uitkijken voor men de sprong neemt!”

Lenin kende het personeel van regering en Partij beter dan wie ook. Wat hij in mensen hogelijk waardeerde was loyaliteit aan het communisme, een goede kennis van het werk, vastberadenheid bij het verwezenlijken van de partijlijn en, terzelfdertijd, een grote mate van soepelheid, tact en een houding die getuigde van zorg om de mens. Bureaucratie, ongemanierdheid in de omgang met mensen, zowel gelijken als ondergeschikten, veroordeelde hij scherp.

Strijd tegen de ziekte.

De verschrikkelijke spanning waaronder hij leefde, gepaard aan de gevolgen van zijn verwondingen — één kogel was in zijn lichaam achtergebleven — ondermijnden Lenin's gezondheid. Vanaf de winter van 1921 moest hij na lang aandringen van de zijde der artsen zijn arbeid dikwijls onderbreken om behandelingen te ondergaan en om te herstellen. In 1922 was zijn gezondheidstoestand veel slechter geworden, maar nog dagelijks bemoeide hij zich met de zaken van de staat.

In maart 1922 sprak hij het Elfde Congres van de Partij toe. In het politieke verslag dat hij gaf uit naam van het Centraal Comité

evalueerde Lenin de resultaten van het eerste jaar onder de Nieuwe Economische Politiek en kondigde aan, dat er goede vooruitgang was geboekt in alle sectoren van de nationale economie en dat het bondgenootschap tussen de arbeidersklasse en de boeren nog sterker was geworden. Terzelfdertijd oefende Lenin kritiek uit op tekortkomingen en stelde hiermee een voorbeeld van Bolsjewistische kritiek en zelfkritiek, gericht op het verbeteren van de activiteiten van de Regering, de Partij en de economische lichamen. Hij verklaarde dat aan de periode van teruggang een einde was gekomen en dat het nu tijd werd een offensief te organiseren tegen de kapitalistische elementen. Hij wees op de rol van de Partij bij de opbouw van een nieuw leven en verklaarde profetisch dat geen macht ter wereld de verworvenheden van de Socialistische Octoberrevolutie kon vernietigen, omdat deze verworvenheden van wereldhistorische betekenis waren geworden. Dit was het laatste Partijcongres dat Lenin zou toespreken.

In de loop van de zomer verhuisde Lenin naar Gorki, in de buurt van Moskou. Eind mei had hij een ernstige aanval van zijn ziekte te verduren gekregen.

Uit alle delen van het land stuurden arbeiders en boeren ongeruste boodschappen, waarin zij uitdrukking gaven aan hun genegenheid en liefde voor hun leider en waarin zij hem een volledig herstel toewensten. Toen medio juli zijn toestand lichtelijk verbeterde, begon Lenin weer aan zijn correspondentie en bestelde hij een aantal boeken.

In oktober ging Lenin weer aan het werk. Hij was voorzitter op vergaderingen van de Raad van Volkscommissarissen, nam deel aan het werk van het Centraal Comité van de Partij en hield redevoeringen.

Op het Vierde Congres van de Komintern, op 13 november 1922, bracht Lenin een verslag uit onder de titel „*Vijf Jaar Russische Revolutie en de Vooruitzichten voor de Wereldrevolutie.*” Hij vertelde de afgevaardigden wat de Sowjetmacht had bereikt op grondslag van de Nieuwe Economische Politiek. Dank zij de Communistische Partij en de heldhaftige arbeid van de massa van het volk, zei hij, had de Sowjet-Republiek een algemene economische opbloei weten te bewerkstelligen op basis van de NEP. Het financiële stelsel was gezonder geworden, de handel was verbeterd, de plattelandseconomie was sterker, er was een stap voorwaarts gedaan bij het herstel van de lichte industrie, de positie van de arbeiders was verbeterd en in de culturele sfeer was een zekere mate van vooruitgang geboekt. Lenin zei, dat deze successen te danken waren aan de juiste politiek die door de Communistische Partij en de Sowjet-staat was gevoerd.

In zijn besluit deed Lenin een beroep op de afgevaardigden om de ervaringen van de Bolsjewistische Partij en de lessen van de Russische Revolutie te beschouwen op een creatieve en niet op een dogmatische wijze.

Op 20 november sprak Lenin op een voltallige zitting van de Raad van Moskou. Hij gaf een beschrijving van de stand van zaken in het land na de nederlaag van de Witte Gardes en de interventietroepen, hij wees op de problemen, waarvoor het volk zich zag geplaagd en ook op de methoden om die moeilijkheden op te lossen en hij spoorde aan snel te voorzien in de behoefte aan een vlot economisch beheer. Hij legde de nadruk op de rol van de Partij bij de opbouw van een socialistische samenleving en gaf uiting aan zijn vaste overtuiging, dat „het Rusland van de NEP een socialistisch Rusland zou worden.” Dat was de laatste redevoering die Lenin in het openbaar zou houden.

Lenin had altijd gestreden tegen de onderdrukking en de ongelijkheid van de niet-Russische nationaliteiten, die voor de uitbuiters zo winstgevend waren geweest. Na de overwinning van de Grote Socialistische Octoberrevolutie waren Lenin's zorgen onvermoeibaar gericht op de ontwikkeling van nationale republieken, want hij beschouwde de vriendschap tussen de volkeren als de basis van de kracht van de Sowjetstaat. Hij stelde voor dat de verschillende Sowjet-Republieken zich zouden verenigen in één enkele federale staat.

Maar hoe en op welke basis moesten zij worden verenigd? Lenin beantwoordde deze vraag in zijn brieven aan leden van het Politbureau van de Russische Communistische Partij (bolsjewisten) „Over de Vorming van de USSR” en „Over het Vraagstuk van de Nationaliteiten, of de „Automatisering”.

Lenin zei dat het noodzakelijk was een Unie van Socialistische Sowjet-Republieken in het leven te roepen, een vrijwillig bondgenootschap tussen gelijke en onafhankelijke nationaliteiten gebaseerd op het principe van het proletarisch internationalisme, een volkomen nieuw type van een multi-nationale staat, gegrondvest op de vriendschap tussen de naties.

Het Eerste Unie Congres van de Sowjets in december 1922 voerde Lenin's ideeën uit, door een besluit om de Unie van Socialistische Sowjet-Republieken in het leven te roepen te aanvaarden. Lenin werd gekozen tot voorzitter van de Raad van Volkscommissarissen van de USSR.

In december 1922 werd Lenin's gezondheid weer slechter, maar in januari en februari 1923 voelde hij zich ietwat beter. Dat was toen hij zijn befaamde laatste artikelen dicteerde, „Brief aan het Congres,” „Bladzijden uit een Dagboek,” „Over de Coöperatie,” „Onze Revolutie,” „Hoe moesten wij de arbeiders'- en boereninspectie reorganiseren” en „Beter minder, doch beter”. Deze artikelen vormden Lenin's politieke testament.

Zijn onbuigzame wil, zijn bewustheid van de verantwoordelijkheid die hij droeg, zijn zorg om de Partij en om de verdere ontwikkeling van de Sowjet-Republiek gaven Lenin de kracht om het aan zijn ziekte

inherente lijden te overwinnen en om datgene te doen, wat buiten de menselijke mogelijkheden leek te liggen: het scheppen van een aantal opmerkelijke geschriften in de tijd van zes weken, ondanks zijn ernstige ziekte.

Lenin's Plan voor de Socialistische Opbouw.

Door hun innerlijke samenhang vormen Lenin's laatste brieven en artikelen in wezen één enkel werk, waarin hij een groots plan voor de opbouw van het socialisme in de Sowjet Unie volledig uitwerkte en in algemene lijnen een program schetste voor de socialistische hervorming van Rusland in het licht van de algemene vooruitzichten van de bevrijdingsbeweging over de gehele wereld.

Terwijl Trotski en zijn volgelingen verzekerden, dat in Rusland de omstandigheden, die noodzakelijk waren voor de opbouw van het socialisme, ontbraken, pleitte Lenin op wetenschappelijke gronden voor het standpunt, dat Rusland beschikte over alles wat noodzakelijk was om de zege van het socialisme te verwezenlijken. Lenin wees erop, dat de voornaamste taak lag in het herstel en in de verdere ontwikkeling van de industrie – in het bijzonder van de zware industrie – in het te boven komen van de technische en economische achterlijkheid en in het voorbijstreven van de vooraanstaande landen van de wereld. Dit eiste de industrialisatie en de electrificatie van het land, plus een hogere arbeidsproductiviteit.

Lenin geloofde dat het voor de opbouw van het socialisme essentieel was, het bondgenootschap tussen arbeiders en boeren te versterken. De arbeidersklasse moest de boeren leiden en hen betrekken bij de socialistische opbouw. Ook moesten de boeren worden geholpen om hun kleine, verspreide en individuele bedrijfjes te reorganiseren in grote gemechaniseerde collectieve boerderijen. De coöperatie was de enige manier om de boeren te betrekken bij de socialistische opbouw, omdat coöperatieve genootschappen het mogelijk maakten de persoonlijke belangen van de boeren te combineren met de belangen van de staat en de samenleving als geheel. De Sowjetstaat moest de boeren steun verlenen bij de stichting van coöperatieve genootschappen door hen te voorzien van tractoren en andere landbouwmachines.

Lenin bracht de opbouw van het socialisme in verband met de culturele revolutie. Hij zei, dat er geen middelen moesten worden gespaard om de voorlichting en het onderwijs van de bevolking te stimuleren. Hij stelde de Partij voor de taak om het analfabetisme zo snel mogelijk uit de wereld te helpen en om het netwerk van lagere, middelbare en gespecialiseerde scholen, alsmede het hoger onderwijs,

uit te breiden. Alle wetenschappen moesten worden ontwikkeld, een Sowjet-intelligentsia moest worden opgeleid, voortkomend uit het volk. Daarbij leerde Lenin om de beste voortbrengselen van de gehele, door het mensdom geschapen cultuur niet zo maar aan de kant te doen, doch op deze te steunen.

Zo waren de voornaamste elementen van Lenin's plan voor de socialistische opbouw: de industrialisatie, de socialistische hervorming van de landbouw door coöperatieve genootschappen en de culturele revolutie.

De proletarische staat, zei Lenin, vormde het voornaamste instrument voor de socialistische opbouw. De Sowjetmacht had de oude staatsmachine verpletterd en een nieuwe, Sowjet-staatsmachine in het leven geroepen, waarbij de werkende bevolking op brede schaal was betrokken. Dat was een historische gebeurtenis van de eerste orde. Maar in de vroege stadia hadden niet alle sectoren van de nieuwe staatsmachine voldoende efficiënt gewerkt. Het nieuwe Sowjet-personeel had nog geen ervaring opgedaan in het regeringswerk.

Lenin was standvastig bij zijn pogingen om het volk bij te brengen hoe de staat bestuurd moest worden. Hij streed tegen bureaucratie, formalisme en een ongeïnteresseerde houding ten opzichte van de behoeften en belangen van de werkende mensen en hij stelde een persoonlijk voorbeeld wat betreft organisatie. Onder zijn voorzitterschap werden de zittingen van de Raad van Volkscommissarissen altijd op zakelijke wijze geleid. Nooit kwam hij een minuut te laat. Hij eiste dat alle sprekers naar voren kwamen met accurate, gecontroleerde feiten en cijfers. Geduld voor algemeenheden, vage verklaringen en onklare en onjuiste informatie had hij niet. Hij luisterde met grote belangstelling naar de mensen uit de provincie en naar de meningen van de gewone werkers.

Lenin had bijzonder veel op met teamwerk en hij deed alles om dit aan te moedigen. Hij achtte het onjuist om belangrijke problemen op te lossen zonder in het Centraal Comité van de Partij of in de Raad van Volkscommissarissen erover gesproken te hebben. Hij drong altijd aan op een volledige discussie van dergelijke problemen en hij stond op een collectieve besluitvorming. Hij was van mening dat collectiviteit het belangrijkste principe was in de leiding van de Partij en de staat.

Tegelijkertijd maakte Lenin ook duidelijk, dat collectief leiderschap niet betekende dat een strikt persoonlijke verantwoordelijkheid voor de functie zou zijn uitgesloten, integendeel, deze werd juist voorondersteld. Van alle Sowjet- en partijfunctionarissen eiste hij initiatief, een hoog persoonlijk verantwoordelijkheidsgevoel, een nauwkeurig toezien op het ten uitvoer brengen van de wetten en besluiten van de Sowjetstaat, „datgene toetsen, wat de praktijk ingaat”, zoals hij het gaarne uitdrukte. Lenin stelde de hoogste eisen

aan de Communisten. Hij legde er de nadruk op, dat de leden van de Partij geen voorrechten of privileges hadden boven de andere werkende mensen, zij hadden alleen maar grotere verantwoordelijkheden.

Terwijl hij eiste dat de werkers van Partij en regering zich strikt aan de discipline zouden houden, was Lenin tegelijkertijd zelf een voorbeeld van discipline. Ieder besluit van de Partij was voor hem een wet. De Sowjet-wetten en de regels van de socialistische samenleving zijn verbindend voor iedereen, zei hij, en hij stond nooit toe aan wie dan ook, om deze regels te overtreden.

Wladimir Iljitsj beschikte over buitengewone menselijke kwaliteiten: bescheidenheid, eenvoud en hartelijkheid. Hij kon het niet uitstaan als hij werd geprezen of vereerd.

In de laatste paar artikelen die hij schreef legde Lenin telkens weer uit, dat het noodzakelijk was om een vreedzame buitenlandse politiek te voeren, om constant voor de vrede te strijden, te strijden voor het aanknopen van handelsbetrekkingen met de kapitalistische landen en voor een economische wedijver tussen het socialistische en het kapitalistische systeem. Lenin was er vast van overtuigd, dat het socialisme, als een meer vooruitstrevend maatschappelijk stelsel, uiteindelijk zou zegevieren in alle landen. Maar hij deed ook een beroep op de mensen om strijdbaar te zijn, om de verdediging van het land te consolideren en om het Rode Leger te bewaken als zijn oogappel.

Lenin's dood

Begin maart 1923 ging Lenin's gezondheidstoestand sterk achteruit en hij ging terug naar het dorpje Gorki, niet ver van Moskou, toen de meimaand aanbrak. Vol zorg wachtten de Partij, de arbeiders en de boeren op berichten omtrent Lenin's gezondheidstoestand. Midden in de zomer was er een lichte verbetering en op 19 oktober keerde hij terug naar het Kremlin.

Ooggetuigen herinneren zich hoe Lenin die dag doorbracht. Hij ging naar zijn woonverblijf, wierp toen een blik in de conferentiezaal van de Raad van Volkscommissarissen daarnaast, stond een tijdlang om zich heen te kijken, ging toen zijn werkkamer binnen, nam een paar boeken uit zijn bibliotheek en liep naar buiten, het Kremlin in. Toen stapte hij in een auto om wat te rijden door de straten in het centrum van Moskou, tot aan de Alrussische Landbouwtentoonstelling. De autorit duurde twee uur; het leek alsof hij afscheid nam van Moskou.

Op 21 januari 1924, om 6.50 uur in de namiddag, stierf Lenin aan de gevolgen van een hersenbloeding.

Het droeve nieuws verspreide zich snel door het land en over de gehele wereld.

„Al hetgeen dat werkelijk groots en heroïsch is in het proletariaat”, zei de Oproep van het Centraal Comité van de Partij aan het volk, „de geest zonder vrees, de ijzeren, onbuigzame, stugge en alles overwinnende wil, de onblusbare haat jegens slavernij en onderdrukking, de revolutionaire hartstocht, die bergen kan verzetten, het grenzeloze vertrouwen in de scheppende krachten van de massa's en het indrukwekkende organisatorische genie — dit alles vond zijn briljante belichaming in Lenin, wiens naam is geworden tot een symbool voor de nieuwe wereld, van het oosten tot het westen en van het zuiden tot het noorden.”

Op 23 januari werd de lijkst, die Lenin's lichaam bevatte, van Gorki naar Moskou overgebracht en opgebaard in de Kolommenzaal van het Huis van de Vakbond in Moskou. Ondanks de bittere koude schoof een stroom van honderdduizenden arbeiders en boeren, soldaten van het Rode Leger en kantoorbedienden, delegaties van de werkende bevolking uit alle delen van de Sowjet Unie, volwassenen en kinderen vier dagen en vier nachten lang langs zijn kist om de laatste eer te bewijzen aan deze grote man. De droefenis van het volk was onpeilbaar.

Op 26 januari kwam in het Moskouse Bolsjoïtheater het Tweede Unie Congres der Sowjets bijeen om de leider en leraar van de werkende mensen te herdenken.

Het Congres aanvaardde een resolutie om Lenin's nagedachtenis te vereeuwigen en legde een verklaring af aan alle werkende mensen over de hele wereld. Het Congres legde er de nadruk op, dat een brede, op grote schaal doorgevoerde propaganda voor Lenin's werken, die de idee van het communisme door de hele wereld zouden verspreiden, het best denkbare monument voor Lenin zou betekenen.

Op verzoek van de arbeiders van Petrograd werd deze stad de nieuwe naam van „Leningrad” verleend.

Lenin's begrafenis vond plaats op 27 januari, 's middags om 4 uur. De lijkst met Iljitsj' lichaam werd geplaatst in een speciaal gebouwd mausoleum op het Rode Plein.

Het volk van de Sowjet Unie rouwde om het verlies van zijn grote leider en het proletariaat over de hele wereld legde voor vijf minuten het gereedschap neer. Fabrieken en bedrijven staakten het werk en treinen en auto's hielden stil toen de werkende bevolking van de hele wereld de laatste erbewijzen bracht aan zijn leider, leraar en beste vriend en beschermer: Wladimir Iljitsj Lenin.

Lenin's dood betekende een zware slag voor de Partij, de arbeidersklasse van de Sowjet Unie en voor de internationale communistische- en arbeidersbeweging. Om dit enorm verlies enigszins op te vangen, schaarde de Partij zich nog dichter rond haar Centraal

Comité terwijl de werkende massa's zich verzamelde rondom Lenin's Partij. Tienduizenden partijloze arbeiders dienden een verzoek in om tot de Partij toegelaten te worden en het Centraal Comité kondigde aan, dat er speciaal ter ere van Lenin een bijzondere lichter zou worden toegelaten. Binnen een paar weken hadden meer dan 240.000 arbeiders zich voor de Partij opgegeven.

De Communistische Partij, die door Lenin gesticht en gehard werd, heeft het volk verder langs de leninistische weg geleid, onder het standvastig inachtnemen van hetgeen ons door Lenin is opgedragen, trouw bewarend aan zijn leer en deze verder ontwikkelend, rekening houdende met de nieuwe ervaringen.

Onder het vaandel van het Leninisme.

Lenin is de geschiedenis ingegaan als een groot theoreticus van de proletarische revolutie en van de socialistische hervorming van de samenleving. Lenin heeft de Communistische Partij van de Sowjet Unie en de internationale communistische beweging een grootse revolutionaire theorie nagelaten, het Leninisme.

In de dertig jaren van zijn politieke arbeid schreef Lenin honderden boeken en brochures en duizenden artikelen en brieven. Hij hield een groot aantal redevoeringen op Partijcongressen, conferenties en vergaderingen van de werkende mensen. In de jaren van de Sowjetmacht werden Lenin's werken in enorme oplagen uitgegeven als „Verzamelde Werken” of als een „Keuze uit zijn Werken”, evenals in aparte edities.

De vijfde druk van Lenin's Verzamelde Werken in vijfenvijftig delen werd in 1965 voltooid en vormt een ware schatkamer van Lenin's grootse ideeën. Deze werken bevatten bijna negenduizend verschillende documenten. Een grote verspreiding vonden Lenin's werken buiten de grenzen van het Sowjetland en zij zijn in meer dan honderd vreemde talen uitgegeven.

De werken van Lenin vormden een nieuw, leninistisch, stadium in de ontwikkeling van het Marxisme, in het tijdperk dat aanving tegen het einde van de 19e en het begin van de 20ste eeuw, het tijdperk van de ineensstorting van het kapitalisme en de triomf van het socialisme en het communisme.

Lenin heeft het Marxisme op creatieve wijze verder ontwikkeld en het verrijkt met nieuwe conclusies en stellingen. De pogingen van de burgerlijke ideologen en revisionisten van verschillend slag om het Marxisme in tegenstelling te brengen met het Leninisme zijn daarom bij voorbaat zinloos en futiel. Leninisme is Marxisme, de door Lenin geschetste ontwikkeling van elk aspect daarvan onder de nieuwe

historische omstandigheden. Leninisme is het Marxisme van de nieuwe tijd.

Het Marxisme-Leninisme vormt niet een strakke doctrine, maar één die zonder ophouden in ontwikkeling is. Lenin waarschuwde tegen het uit het hoofd leren van een aantal Marxistische stellingen om die vast te leggen in een dogma. Hij drong erop aan, dat het Marxisme creatief zou worden ontwikkeld en met grote kunde zou worden toegepast op iedere historische situatie.

In het verleden waren er niet weinig politieke geleerden, die gepoogd hebben de betekenis van de maatschappelijke verschijnselen te verklaren en de toekomst te voorspellen, maar zij bleken alle op den duur onhoudbaar te zijn. Alleen het Marxisme-Leninisme wordt voortdurend door de realiteit zelf bevestigd en wint voortdurend aan erkenning onder verschillende lagen van de bevolking en in verschillende landen.

Het Marxisme-Leninisme is de enige theorie voor de maatschappelijke ontwikkeling die de proef van de tijd heeft kunnen doorstaan.

De leer van Marx, Engels en Lenin is hierdoor zo levensvatbaar, omdat zij uiting geeft aan de levensbelangen van de arbeidersklasse, de meest revolutionaire klasse, en omdat het wetenschappelijke oplossingen biedt voor de belangrijkste problemen van het leven en de strijd van alle werkenden en onderdrukte volken. De onoverwinnelijke kracht en de betekenis van het Marxisme-Leninisme liggen opgesloten in het feit, dat het de loop van de maatschappelijke ontwikkeling op juiste wijze voorziet en het mogelijk maakt niet alleen een juiste interpretatie te geven van het verleden en het heden, maar ook om in de toekomst te blikken. Lenin zei, dat de Marxistische leer almachtig is omdat zij wáár is...

Lenin is de geschiedenis ingegaan als de grootste leider van de proletarische revolutie, als de schepper en de leider van de Bolsjewistische Partij.

* *

*

De volkeren van de Sowjet Unie danken hun grootse verworvenheden aan Lenin, het Leninisme en aan de grote Partij die door Lenin werd geschapen.

De overwinning van de Grote Socialistische Octoberrevolutie in 1917 opende de weg voor de verwezenlijking van de idealen van het socialisme. In een korte spanne tijds heeft het land zijn eeuwenoude achterlijkheid afgeschud om tot een machtige en hoogontwikkelde staat uit te groeien. Onder het leiderschap van de Communistische Partij waren de werkende mensen van de Sowjet Unie de eersten om een socialistische maatschappij te stichten en de eersten die begonnen aan de opbouw van het communisme.

De Socialistische maatschappij, die in de Sowjet Unie werd opgebouwd, is een samenleving die is gebaseerd op het principe: „van ieder naar zijn kunnen, aan ieder naar zijn werk.” De socialistische productie-verhoudingen verzekeren een geplande en stabiele ontwikkeling van de gehele nationale economie op een technisch peil dat aan alle moderne eisen voldoet.

Het socialisme heeft niet alleen het karakter van het economische systeem veranderd. Het heeft ook radicale veranderingen in het leven geroepen in de klassen, die de Sowjet-samenleving vormen. De arbeidersklasse speelt de voornaamste rol in de socialistische maatschappij. De arbeider in de Sowjet Unie heeft de beste kwaliteiten van het revolutionaire proletariaat geërfd.

Het socialisme, de collectieve eigendom van de productiemiddelen en het collectieve werk hebben de nieuwe mens van het platteland van de Sowjet Unie in het leven geroepen, de boeren van de collectieve boerderijen. Het woord „collectieve boer” is in de Sowjet Unie een begrip, dat diep respect inhoudt. De boeren van de collectieve bedrijven, die werken in een hechte eenheid met de arbeidersklasse, zijn in het leven van de maatschappij een politieke kracht van aanzienlijke betekenis geworden.

De intelligentsia, die voortkomt uit de arbeidersklasse en de boerenstand, is onverbrekkelijk verbonden met de arbeiders en boeren en zij is bezig met de oplossing van grootse en creatieve vraagstukken.

Het socialisme betekende eveneens een ware emancipatie voor de vrouwen, die thans alle mogelijkheden hebben om zich met creatieve zaken bezig te houden en om hun talenten en kunnen te ontwikkelen. Zij zijn nu werkzaam in vele beroepen, die voor hen vroeger taboe waren en zij spelen een actieve rol bij het regeren van het land.

Alle naties en nationaliteiten van de Sowjet Unie zijn de weg opgegaan die naar de voorspoed leidt en zij hebben grote successen geboekt bij de ontwikkeling van industrie, landbouw, wetenschap en cultuur. Het socialisme heeft een machtige kracht in beweging gezet: de vriendschap tussen de volkeren.

Lenin is de geschiedenis ingegaan als de grondlegger en de leider van de eerste socialistische staat ter wereld, de staat van arbeiders en boeren.

De staat die in het leven werd geroepen door de Octoberrevolutie, de staat van de dictatuur van het proletariaat, was het belangrijkste instrument dat door de arbeidende bevolking van het land werd gebruikt om de oude wereld te vernietigen, het verzet van de kant van de uitbuitersklassen neer te slaan en een radicale verandering te veroorzaken in het lot van hun land. De ervaring leert, dat de dictatuur van het proletariaat kan bestaan — en ook inderdaad bestaat — in een grote verscheidenheid van vormen. Maar hoe deze vormen ook mogen zijn, de politieke kracht van de arbeidersklasse die

wordt geleid door de Communistische Partij als voorhoede, vormt de onontbeerlijke voorwaarde voor de opbouw van het socialisme.

De Sowjetstaat, die opkwam als een staat van de dictatuur van het proletariaat, is geworden tot een staat van het gehele volk, een politieke organisatie van het gehele volk, waar de arbeidersklasse de leidende rol vervult.

Het socialisme heeft de werkende bevolking gegeven wat de arbeiders van de meest welvarende kapitalistische landen ontbreekt: het heeft het bevrijd van de kapitalistische onderdrukking. Het volk van de Sowjet Unie is vrij van uitbuiting en zal dat altijd blijven.

In de jaren van de Sowjetmacht is het reële inkomen van de arbeiders met het 6,5-voudige en dat van de boeren met het 8,5-voudige gestegen. De Sowjet Unie is het eerste land ter wereld dat gratis medische verzorging invoerde.

Lenin is de geschiedenis ingegaan als de erkende leider van het wereldproletariaat en van de internationale communistische beweging. Het was op zijn initiatief dat in 1919 de Derde Communistische Internationale in het leven werd geroepen.

Onder het strijdbare vaandel van het Marxisme-Leninisme heeft de Internationale Communistische beweging een waarlijk heldhaftige weg afgelegd, van een handjevol revolutionairen tot een machtig leger, dat marcheert in de voorhoede van de revolutionaire beweging.

* *
*

De liefde van het volk voor Lenin is grenzeloos. Zijn beeld zal in de geesten en harten van de gehele mensheid leven, voor altijd. Het is het beeld van de leider en de leraar, van een man met een kristalheldere, morele zuiverheid, een zeldzame bescheidenheid en een onuitputtelijke revolutionaire energie, van strikte principes en grote onzelfzuchtigheid, een man die onverzoenlijk was jegens de uitbuiters en die een grote liefde koesterde voor de werkende bevolking.

Lenin's naam is onsterfelijk, evenals zijn ideeën en daden.

Lenin's tijdgenoten, diegenen die het geluk hebben gehad hem te zien en te spreken of om met hem persoonlijk te werken vertellen terecht dat hij het prototype was van de mens in de communistische maatschappij.

Lenin's naam, zijn grote zaak en zijn leer zullen door de eeuwen heen leven.

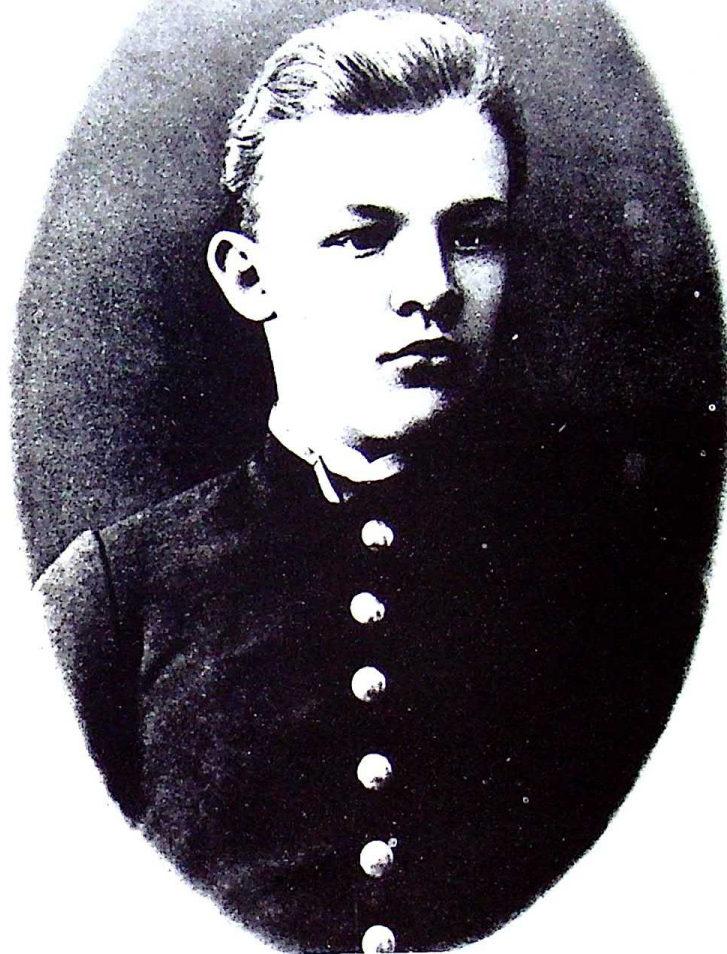
De zaak waarvoor Lenin streed is onoverwinnelijk.

De familie Oeljanov. Geheel rechts (zittend): Lenin.

Oeljanovsk. Het huis in de voormalige Moskoustraat (nu Leninstraat), waarin W.I. Lenin gedurende de periode 1878-1887 woonde. Thans is het pand het W.I.Lenin Huis-Museum.

W.I.Lenin als leerling van een middelbare school. (1887)

*W.I. Lenin te midden van de St.Peterburgse Strijdbond voor de
 Emancipatie van de Arbeidende Klasse. Staand (van links naar
 rechts): A.I. Malchenko, P.K.Zaporozjetz, A.A.Vanajew.
 Zittend: N.W.Strakow, G.M.Krzjizjanowsky, W.I.Lenin en Y.O.Mar-
 tynov-Fredelbaum.
 De foto werd gemaakt in St.Petersburg (het huidige Leningrad) in
 februari 1917.*

41

*W.I. Lenin in zijn studeerkamer in het Kremlin. Moskou, oktober
 1918.*

W.I. Lenin tijdens een rede op het Rode Plein tijdens de viering van de eerste verjaardag van de socialistische oktober-revolutie. Moskou, 7 november 1918.

W.I. Lenin, gefotografeerd tijdens een wandeling in het Kremlin. Moskou, oktober 1918.

W.I. Lenin en Y.M. Swerdlow bij de onthulling van een provisorisch monument voor Karl Marx en Friedrich Engels.

W.I. Lenin met een groep commandanten tijdens de inspectie van militaire eenheden op het Rode Plein. Moskou, 25 mei 1919.

W.I. Lenin terwijl hij spreekt bij de onthulling van een provisorisch monument ter ere van Karl Marx en Friedrich Engels. Moskou, 7 november 1918.

W.I. Lenin neemt hier afscheid van een deelnemer aan de parade op het Rode Plein van vrijwilligers voor het Rode leger. Moskou, 25 mei 1919.

W.I. Lenin in gesprek met W.M. Zagorsky, secretaris van het Moskouse partij-comité, tijdens de 1 mei-demonstratie op het Rode Plein. Moskou, 1 mei 1919.

W.I. Lenin tijdens de tweede verjaardag van de grote socialistische oktober-revolutie op het Rode Plein. Moskou, 7 november 1919.

W.I. Lenin spreekt op het Rode Plein te Moskou tot internationale revolutionaire taalings-eenheden, 25 mei 1919.

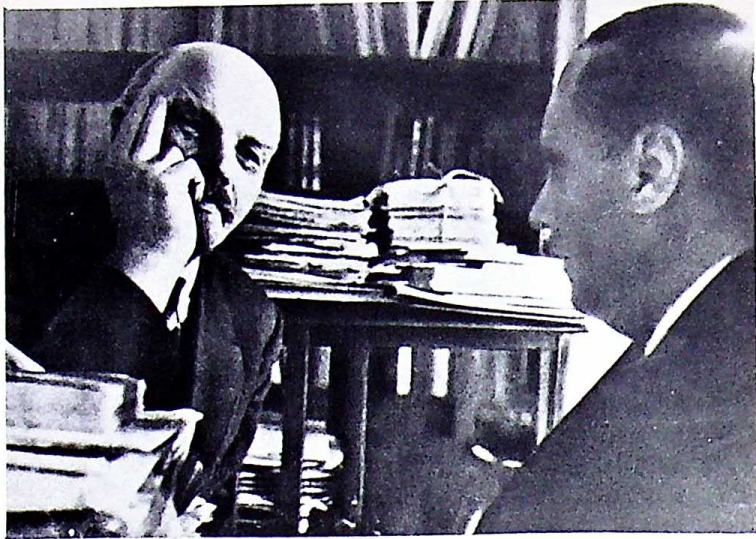
W.I. Lenin op het Plein van de Slachtoffer van de Revolutie te Petrograd, 19 juli 1920.

W.I. Lenin tijdens het bijwonen van een plechtigheid bij het monument „Bevrijding van de Arbeid”. Moskou, 1 mei 1920.

W.I. Lenin in zijn woonvertrek op het Kremlin. Moskou, februari 1920.

W.I. Lenin is op deze foto, genomen in zijn werkkamer op het Kremlin, in gesprek met de Engelse schrijver Herbert Wells. Moskou, oktober 1920.

W.I. Lenin tijdens een rede op het Tweede Congres van de Komintern op 19 juli 1920 te Petrograd.

W.I. Lenin tijdens het Derde Congres van de Komintern te Moskou, juni-juli 1921. Zittend op de trap van het podium maakte hij zijn aantekeningen.

Lenin op het Derde Congres van de Komintern. Moskou, juni-juli 1921.

Lenin temidden van de afgevaardigden naar de Tiende Al-Russische Conferentie van de Russische Communistische Partij (Bolsjewiki). Moskou, mei 1921.

W.I. Lenin en N.K. Kropotkin, tezamen met Lenin's neef Victor en een meisje, Vera, gefotografeerd te Gorki, augustus-september 1922.

W.I. Lenin in Gorki, augustus-oktober 1922.